

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

**A MAGYAR
FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG**

HIVATALOS LAPJA

12. évfolyam 3. szám

2007. december

Kiadja a MAB Titkársága

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság
2007. június 1-i, június 29.-i, október 5-i, október 26-i, december 7-i üléseinek határozatait, véleményezések s tájékoztatások

TARTALOMJEGYZÉK

TÁJÉKOZTATÁSOK.....	4
Londoni miniszteri értekezlet 2007. május 17-18.	4
CEE ülés Szentpéterváron 2007. május 25-26.	4
A felsőoktatási ágazat minőségpolitikája (tervezet).....	5
A MAB új székhelye.....	5
MAB SzMSz.....	5
Felsőoktatási Minőségi Díj.....	5
ENQA közgyűlés.....	5
A MAB-ról: mi végre, milyen hatáskörrel és hogyan működik a MAB?.....	6
A MAB szakértői véleményezés alapjai.....	8
MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK.....	9
A mesterképzésekbe való belépés feltételei.....	9
A mesterszak létesítési és indítási beadványok véleményezéséről.....	9
Irányelvek a közös képzések véleményezéséhez.....	9
A MAB szakindítási követelményeinek kiegészítése.....	11
Útmutató az alapszakok indítására irányuló kérelmek összeállításához.....	11
A szakirányok (KKK-k) kérdésköre.....	11
Egyházi intézmények akkreditációja.....	11
A MAB szakértői vélemény záróformulái.....	11
Az intézményi működés és a képzési programok minőségihitelesítése – koncepció.....	12
A MAB intézmény akkreditációs eljárásának második köre.....	15
Helyzetértékelés és teendők – Elnöki tájékoztató.....	15
A MAB külső értékelése.....	17
A zárószigorlatok és a tanári záróvizsga tantervi helye, tartalma és lebonyolításának módja.....	19
Önértékelési útmutató a művészeti szakok számára.....	21
A szakindítások módosított akkreditációs követelményei.....	21
A MAB minőségbiztosítása.....	21
Önértékelési eljárás – A MAB külső értékelése.....	24
A MAB csatlakozása a 7. Nevelésügyi Kongresszus előkészületeihez.....	24
SZEMÉLYI HÍREK.....	26
A második körös akkreditációs értékelésben résztvevő intézmények ad hoc kollégiumainak tagjai (2006/2007-es tanév).....	26
Személyi változás a MAB Nemzetközi bizottságában.....	27
MAB új Nemzetközi Tanácsadó Testülete (NTT) 2007-2009.....	27
Változás az Anyag- és gépészmérnöki bizottság összetételében.....	27
A tanári záróvizsga követelményeinek kidolgozását végző ad hoc bizottság összetétele.....	27
A Hit- és vallástudományok bizottsága új tagja.....	28
Az Irodalomtudományi bizottsága új tagja.....	28
A Kémiai és vegyészmérnöki bizottság új tagja.....	28
A Felhasználói bizottság új tagja.....	28
LB elnökök a művészeti szakok párhuzamos vizsgálatában.....	28
A 2. akkreditációs körben a 2007/2008-as tanévben sorra kerülő intézmények LB elnökei.....	28
LB elnök a színház- és táncművészeti képzések párhuzamos vizsgálatában.....	29
LB elnök javaslata az LB tagjaira a képzőművészeti képzések párhuzamos vizsgálatában.....	29
A második akkreditációs körben a 2007/2008-as tanévben sorra kerülő intézmények - LB tagok 30	

INTÉZMÉNYI, KARI HATÁROZATOK.....	31
A művészeti szakok párhuzamos akkreditációja és a művészeti felsőoktatási intézmények intézményi akkreditációjának ütemezése 2008-2009.....	31
Intézményi akkreditációs eljárást érintő változások.....	31
Akkreditációs útmutató és mellékletei	31
Intézményi akkreditációs jelentések.....	31
Adventista Teológia Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése	31
Egri Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése	31
Győri Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése	32
Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése	32
Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése	32
Szegedi Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése	32
Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése.....	32
A BDF második körös akkreditációs értékelésének kérdése – halasztási kérelme.....	33
Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola, törvényességi ellenőrzés	33
Eötvös József Főiskola (Baja) akkreditációs jelentése	34
Az Általános Vállalkozási Főiskola (ÁVF) intézményi akkreditációs jelentése	34
Kecskeméti Főiskola (KF) akkreditációs jelentése	34
Modern Üzleti Tudományok Főiskolája (MÜTF) akkreditációs jelentése	34
Nyugat-Magyarországi Egyetem (NyME) akkreditációs jelentése	34
Pécsi Tudományegyetem (PTE) akkreditációs jelentése	34
Intézménylétesítés	34
<i>Nem támogatott</i> intézménylétesítési kérelem.....	34
EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK	35
A MAB FvB általános megjegyzései a 2007. évi egyetemi tanári kinevezések ügyében adott szakértői véleményekkel kapcsolatban	35
Egyetemi tanári pontrendszer.....	36
DOKTORI ISKOLÁK	37
Doktori iskolák határozott idejű akkreditációjának felülvizsgálata, időközi ellenőrzés	37
Doktori iskolák vezetőinek változása.....	37
Az egyetemi doktori szabályzatok véleményezéséről.....	37
A doktori iskolák akkreditációja, a törvényességi megfeleltetési eljárása	38
A doktori iskolák törvényi megfelelés vizsgálata az Ftv., a 33/2007. Kormányrendelet és a MAB állásfoglalás (2007.04.27.) alapján.....	39
A törzstagjelöltek és a doktori iskolák értékelése - Értékelési szempontok.....	41
SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK.....	44
<i>Támogatott</i> alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények	44
<i>Támogatott</i> mesterszak képzési és kimeneti követelmények	44
<i>Nem támogatott</i> mesterszak képzési és kimeneti követelmények	47
<i>Támogatott</i> alapképzési szakindítási kérelmek	48
<i>Támogatott</i> mesterszak indítási kérelmek	49
<i>Nem támogatott</i> alapképzési szak indítási kérelmek	56
<i>Nem támogatott</i> mesterszak indítási kérelmek	58

TÁJÉKOZTATÁSOK

Londoni miniszteri értekezlet 2007. május 17-18.

Csirik János, a MAB plenumának tagja, az NBB és a MAB Nemzetközi bizottságának elnöke is részt vett a bolognai folyamatban résztvevő országok oktatási minisztereinek ülésén, amely 2007. május 17-18-án került megrendezésre Londonban. A Magyarországot képviselő delegációval utazott Hiller István oktatási miniszter is, a delegációt Manherz Károly, felsőoktatási helyettes államtitkár vezette. A találkozóról készült angol nyelvű zárónyilatkozat az OKM honlapján június 1-én magyar fordításban is megjelent.

Még 2006. decemberében minden résztvevő ország megküldte „ország-jelentését”. Az EUA is készített egy összefoglalót, amely egyetemi oktatókkal készített riportok alapján készült, és amely az interneten szintén olvasható. A harmadik összefoglalót a hallgatói szövetség írta, míg a negyedik összefoglaló a bolognai titkárság összefoglalója volt. Az Euridike adatbázis adatai is segítettek az összesítő anyagok összeállításában. E dokumentumok alapján elkészült egy összefoglaló helyzet-jelentés, amely az országok jelenlegi állását mutatja a bolognai folyamatban. 1-5-ig osztályoztak. Például, hogy milyen arányban vesznek részt a hallgatók a bolognai képzésben. E tekintetben Magyarország teljesített a leggyengébben, 2-es osztályzatot kapott. 25 ország kapott 5-öst, Magyarország jelenleg a legkevesbé jól teljesítő 4 ország között van.

Összességében megállapítást nyert, hogy jelentős előrelépések történtek, a lényeges lépések

már megtörténtek. Londonban a részeredményeket értékelték. Az összesítő értékelés szerint Magyarország a második legpresszimistább ország.

A Londoni zárónyilatkozatban az eredmények összefoglalása, és a következő két év prioritásai szerepelnek, mint pl. a minőségbiztosítás, mobilitás, stb. Utóbbiban nem érzik a hallgatók az áttörést, sem itthon sem külföldön.

Szociális kérdésként elhangzott, hogy a felsőoktatásban résztvevők szociális összetétele legyen hasonlatos a társadalmi összetételhez.

Az adatok gyűjtéséről negatív vélemény fogalmazott meg a nyilatkozat. A végzett hallgatók követése, a munkaadók minél szélesebb körben való bevonását hangsúlyozták.

A világ más részeinek érdeklődését is felkeltette a bolognai rendszer.

A minőségbiztosítás továbbra is prioritás marad. Minden ország szabad kezet kap, hogy saját viszonyai között haladjon előre. A *Bologna Stocktaking Report*-ban Magyarország a minőségbiztosítás tekintetében mind a 4 területen 5-öst kapott.

A MAB munkájával kapcsolatban fontos az a Londonban elhangzott észrevétel, hogy a minőségbiztosítás elsősorban az intézmények dolga.

Létrejött Londonban azon minőségbiztosító ügynökségek és társaságok regisztere, amelyek jogosítványt kapnak minősítések elvégzésére.

CEE ülés Szentpéterváron 2007. május 25-26.

A CEE szentpétervári ülésén Csirik János és Rozsnyai Krisztina járt:

A Minőségbiztosítási Szervezetek Közép- és Kelet-Európai Hálózata (CEE Network) éves workshop-ját és felügyelő bizottsági ülését tartotta Szentpéterváron 2007. május 25-26-án. A workshop célja az volt, hogy a régió minőségbiztosító szervezetei határozzák meg, mennyiben felelnek, illetve nem felelnek meg az Európai Szenderdeknek, vagy mennyiben

gondolják, hogy ezek nem is alkalmazhatók teljes egészében rájuk, mennyiben tükrözik a „nyugati” szerzőik látásmódját és milyen javaslatokat tehetnek a „keleti” országok, saját megközelítési módjuk fényében. Két meghatározott, kapcsolódó témában – a hallgatók részvételéről a minőségértékelésben, a fellebbezési lehetőségekről és gyakorlatról – készül majd egy alapos tanulmány.

A felsőoktatási ágazat minőségpolitikája (tervezet)

A MAB megismerhette azt a munkaanyagot, amely az oktatási miniszter által összehívott kerekasztal tárgyaláson került megvitatásra. A felsőoktatás minőségének javítása érdekében a MAB-nak kormányhatározatot kellett előkészítenie 2007. őszére. Kikerült a törvényjavaslatból az a mondat, amelynek ellentmondásossága a MAB felhívta a figyelmet (akkreditáció-minőség-hitelesítés). A kormányhatározat a minőségre vonatkozó kormányzati stratégia része lesz.

Manherz Károly felsőoktatási helyettes államtitkár sajtótájékoztatóján megerősítette a megbeszélésen elhangzottakat, miszerint a kormányhatározat előkészítése az eddigi minőség-hitelesítési munka áttekintése lesz. A Londonban kézhez kapott kvalifikációs regiszter pontos, alapos direktívákat ír elő, ezért szükséges a kormányhatározat megszületése a megjelölt határidőre. Erre az oktatási miniszternek van szüksége.

Bazsa György a MAB plénumülésén elmondta, úgy érzi, hogy a miniszter a minőség kérdésében számít a MAB-ra. A helyzet tisztázása után a MAB továbbra is a minőséget kívánja szolgálni.

Fésüs László, a MAB korábbi elnöke fontosnak ítélte, hogy jó anyag szülessen, aggasztónak tartja a tervezet azon pontját, ahol a kormány döntéshozóként szerepel. Jelenleg Magyarországon még nincs más a pályán, a MAB-nak itt fontos szerepe van, helye kell legyen, akkreditáltatnia kell magát. A kormánynak is el kell döntenie, hogy kíván-e a MAB mellett másik minőségbiztosítási szervezetet elfogadni.

A plénum egyetértett abban, hogy az akadémia, a felsőoktatás, a felhasználói szféra együttes elvárásait kell követni. Az akkreditáció egyfajta minőséget jelent, fontos a kritériumok rendszerszemléletű meghatározása.

A MAB Minőségfejlesztési bizottsága is foglalkozott ezekkel a kérdésekkel, és szintén fontosnak tartja, hogy a minisztérium egyértelmű stratégiában gondolkodjék (szöveg közti, látnis megfogalmazások nélkül), s ebben a kontextusban egyértelműen, stratégiaileg jelölje ki a MAB (ill. más "minőségügyi ügynökségek") szerepét.

A MAB új székhelye

MAB 2007. július elején elköltözött korábbi székhelyéről, a Professzorok Házából. Új székhelye:

1061 Budapest, Király u. 16. IV. emelet.
Telefonszámaink és internetes elérhetőségeink nem változtak.

MAB SzMSz

A MAB SzMSz-t az oktatási miniszter 2007. május 29-én írta alá. A Szabályzat a MAB

honlapján az alábbi menüpontban olvasható: http://www.mab.hu/a_szabalyok.html

Felsőoktatási Minőségi Díj

A Felsőoktatási Minőségi Díj nem az intézmény működését, hanem a minőségbiztosítási

rendszerét díjazza majd. Az évente kiosztásra kerülő díjra pályázni lehet.

ENQA közgyűlés

Szántó Tibor, a MAB főtitkára újabb három évre az ENQA board és az elnökség tagja lett, a két alelnök közül ő az egyik. Rozsnyai Krisz-

tinát az EUA végrehajtó bizottsága választotta tagjává.

Bazsa György:

A MAB-ról: mi végre, milyen hatáskörrel és hogyan működik a MAB?

Az akkreditáció, a minőséghitelesítés rendszerét szülőházájában, az USA-ban a magas színvonalon, általános társadalmi elismertséggel működő rangos egyetemek alakították ki azért, hogy ennek révén garantálják a felsőoktatásban képzett szakemberek felkészültségét, és védjék a kiadott oklevelek minőségét a gyorsan szaporodó, gyenge minőséget jelentő, csak üzleti érdekből létesített „diplomagyarak” ellen. (Már a XIX-XX. század fordulóján!)

A magyar felsőoktatás intézményei a rendszer-váltás után autonómiájuk egy részének „fel- és összeadásával” vállalták az akkreditáció hazai megszervezését – még az Ideiglenes Országos Akkreditációs Bizottság (IOAB) keretében. Erre alapozva az 1993-as felsőoktatási törvény a MAB-ot (akkor még OAB) „független, országos szakértői testület”-ként azért hozta létre, hogy az, többek között, ellássa a magyar felsőoktatásban a minőséghitelesítés, azaz az akkreditáció feladatát – rendszeresen és kötelező érvénnyel. A közelmúltban a MAB-ot az Alkotmánybíróság is a felsőoktatási autonómiát megtestesítő testületként határozta meg, összhangban azzal, hogy tagjainak többségét a Magyar Rektori Konferencia delegálja.

A 21. században már majdnem minden európai országban működik akkreditációs rendszer. A minőséghitelesítés és -biztosítás az Európai Felsőoktatási Térség integráns, kiemelt fontosságú eleme (Bolognai nyilatkozat, Bergeni dekrétum stb.).

A MAB feladatait és hatáskörét a *felsőoktatási törvény*, a MAB-ról szóló *kormányrendelet* és az oktatási és kulturális miniszter által kiadott *alapítólevele*, valamint a miniszter által jóváhagyott *Szervezeti és Működési Szabályzata* rögzítik. A MAB elsősorban a magyar felsőoktatás egésze minőségének, és nem az egyes intézmények érdekeit képviseli.¹ Tagjai és

¹ Ennek következtében a MAB és egyes FOI-k érdekei alkalmasint ütköznek: a FOI, értelemszerűen, minden beadványára pozitív MAB állásfoglalást vár, míg a MAB a minőség érdekében – évtizedes gyakorlat szerint – ezt nem minden esetben teheti és nem is teszi meg. A Bologna-rendszer bevezetéséhez is kötődő, gyakran az intézményi létért folyó mai küzdelemben egyre sűrűbben csak a MAB „pecsét” a fontos, a tartalmi és minőségi szempontok és érvényesítésük háttérbe szorul. Ezt a pusztán „pecsételő” szerepet a MAB nem vállalja. Tiszta, világos

szakértői sem intézményi érdekeket, hanem közös akkreditációs értékeket képviselnek. (Lásd a MAB Etikai Kódexét!)

Ezek alapján tekintsük át röviden a MAB működését, annak néhány aktuális kérdésével.

1. A MAB **akkreditációs eljárást folytat és javaslatot** ad a miniszternek két formában: a nyolcévenkénti *intézmény-akkreditáció* és a *párhuzamos szak-akkreditáció* keretében. A MAB szakértői véleményében az akkreditációról – testületi döntés formájában – hoz határozatot.

Az akkreditáció – ha minden feltétel és követelmény teljesül – ma (hallgatólágoosan) határozatlan időre szól, de abban a tudatban, hogy a törvény szerint 8 évenként ismétlődő eljárás ezt lényegében határozott időjűvé teszi.

Ha lényeges működési feltételek hiányoznak, akkor az intézmény (szak stb.) nem kap akkreditációt és 1 (?) év múlva újra kérheti azt. (Erre nincs szabály.)

Ha a feltételek és követelmények mérsékelt hiánya lehetővé teszi, akkor indokolt lehet záros határidejű akkreditációt javasolni, azzal, hogy ennek elteltével – egy újabb értékelés alapján – „végleges” igen vagy nem döntés születik. Nem látszik sehol a rendeletekben, hogy ezt valami is tiltaná. Ezért mások úgy érvelnek, hogy rövidebb határidejű akkreditációra nincs a MAB-nak felhatalmazása.

Érdemes lenne az akkreditációt évszámmal így jelölni: A-2012 vagy A-2014.]

2. A MAB a törvény szerint – intézményi, OKM vagy OH felkérésére, illetve saját kezdeményezésre – **szakértői véleményt** ad 12 különböző típusú eljárásban (1. melléklet).

a) 5 esetben a szakértői vélemény **döntő következménnyel bír**. Ezek:

- (állami) intézménylétesítés,
- kihelyezett képzés létesítése külföldön,
- A/M szak létesítése (képzési és kimeneti követelmények),
- doktori iskola (DI) létesítése,
- „Kiválósági hely” cím odaitélése.

szerreosztásra és szerepvállalásra, egyértelmű jogokra és köteleességekre van szükség.

A létesítéshez a MAB *támogató* véleménye szükséges. Ha a MAB és a MAB Felülvizsgáló Bizottsága (FvB) egyező szakvéleménye *nemleges*, akkor az **előterjesztés nem léphet hatályba**, mert az Ftv szerint a MAB (*igen* vagy *nem*) szakvéleményéhez „a miniszter kötve van”.

b) 3 esetben a miniszter a MAB (adott esetben a FvB) szakvéleményét **felülbíráhatja**, illetve ***mérlegelhet**. Ezek:

- alap- és mesterszakok indítása,
- karlétesítés,
- *egyetemi tanári pályázatok.

c) 3 esetben a MAB szakértői véleményének **nincs jogkövetkezménye**:

- doktori szabályzatok véleményezése,
- külföldi FOI hazai működésének véleményezése,
- jogszabályok véleményezése (kivéve a doktori és a kutatóegyetemi rendeleteket, ahol a MAB egyetértése szükséges).

d) 1 esetben

- javaslatot jelent hatósági eljárásra (Ftv. 105.§).
- A MAB **szakértői véleménye** kialakításakor a jogszabályokban foglaltak és a **MAB követelményrendszere** alapján véleményt nyilvánít a kérelem ügyében¹. A követelményrendszert a MAB a magyar felsőoktatás jobb minősége érdekében maga alakítja ki és azt honlapján **nyilvánosságra hozza**. A **MAB követelményrendszere részletesebb és szigorúbb lehet** a jogszabályokban szereplő feltételeknél, de nem lehet azokkal ellentétes.
- A MAB feladatkörébe tartozó eljárásokban **Útmutatót** alakít ki és tesz közé, amelyben a beadványokhoz (kérelmekhez) formai és tartalmi ajánlásokat tesz. Ezekkel párhuzamosan megjelenti a **Bírálati szem-**

¹ A saját követelményrendszer felállításának jogszerűségét a miniszter által jóváhagyott SZMSZ minden feladatkörben biztosítja. (Ilyen követelmények pl. a 25 ill. 30 kredites szabály, a DI törzstagok kritériumai, a szakfelelősökre vonatkozó **elvárások** és mások.) A MAB követelményrendszere az alapja az értékelésnek, a hitelesítésnek, általában a minőség biztosításának. E nélkül a MAB hatásköre mindössze egy „*checklist*” ellenőrzésére redukálna. Nyilvánvaló, hogy nem ilyen formális feladatmeghatározás a törvény célja, mert nem ez a magyar felsőoktatás érdeke.

pontokat, amelyek alapján a szakértők a beadványok értékelését, illetve a MAB testületek a szakvéleményt kialakítják.

Az **Útmutató** helyett – a több indokolt esetben – azt a strukturált **Úrlapot** érdemes kialakítani, ami az adott dokumentum végleges, funkcionális formáját jelenti. [Az űrlap nagyon hatásosan hangzik (és úgy funkcionál). A MAB szakmai testület, nem hatóság, s nem is volna talán jó, ha annak látszana.]

Így vagy úgy, de csökkenteni kellene az eljárások adminisztrációját (bürokráciáját).

- A MAB SzMSZ-e határozza meg a szakvélemény kialakításának **eljárési rendjét** (táblázatos összesítést lásd a 2. mellékletben). Ennek része, hogy intézményi (de nem OH) előterjesztés esetén lehetőség van **egyeztetésre** az intézmény és a MAB illetékes bizottsága(i) között annak érdekében, hogy az így módosított előterjesztést a MAB végül támogatni tudja.
- A MAB szakvéleményét indoklással ellátott **határozat** formájában adja ki. A határozat „**igen**” vagy „**nem**” (a MAB **támogatja** vagy a MAB **nem támogatja**) lehet.² Az *igen* határozat indoklása tartalmazhat olyan kiegészítő javaslatokat, amelyek a MAB ajánl, de megvalósításukat nem tekinti a támogatás feltételének. **Érdemi támogatási feltételt az igen határozat nem tartalmazhat**. Ha ilyen helyzet alakul ki, akkor a MAB határozata: **nem** (3. melléklet).

Kérdés: mik a MAB lehetőségei akkor, ha az általa támogatott beadványtól a megvalósítás lényeges pontokon eltér? Pl. az SZMSZ-ben biztosított saját kezdeményezés formájában új álláspontot alakít ki. – [Ennek a problémának az egyszerűsítését jelentheti a végleges formát jelentő űrlapok rendszere.]

- A MAB valamennyi **határozatát honlapján nyilvánosságra hozza**, a szakvéleményt kérőt (FOI, OKM, OH) pedig írásban értesíti. Nem jeleníti meg honlapján az **egyetemi tanári pályázatokról**

² A MAB a fenti a) és b) esetekben különösen nagy felelősséget és jogot kapott. Határozata (szakvéleménye) jelentős következményekkel jár. Képletes hasonlattal: a MAB véleménye nem színkritika, aminek tartalmától függetlenül az előadások folytathatók. Ez legfeljebb a c) pontra jellemző. Ezért különösen fontos, hogy az a) és b) típusú határozatok pontosak és egyértelműek kell legyenek. Ez az egyértelműség a feltétele annak, hogy azok érvényesülését a MAB nyomon tudja követni.

kialakított véleményét, azt csak az előterjesztőnek küldi meg.

- A MAB – a törvényben meghatározott esetektől eltekintve – minőség és követelmények tekintetében nem tesz különbséget állami és nem állami intézmények között.

- A MAB – törvényben biztosított függetlensége betartásával – természetesen együttműködik a minisztériummal, a felsőoktatási intézményekkel, a felsőoktatás (MRK, FTT, ODT, HÖÖK) és a társadalom (MTA) intézményeivel.

A MAB szakértői véleményezés alapjai

1) Alapok Téma	Ftv.	Kormányrendelet	Miniszteri (OM/OKM) rendelet	MAB elvárások (akkr. követel- mények, állás- foglalás száma)	MAB útmutató	MAB bírálati lap
Intézményi akkreditáció	108.§ MAB vélemény kell, 3 szempontot ad	69/2006. eljárásról (szempont nincs)	---	2006/6/VIII/2.	van ld. honlap	--
Párh. szak- akkreditáció	---		---	szakonként egyedi	van ld. honlap	--
Kiválósági hely	---	---	---	szakonként egyedi	van ld. honlap	--
Intézmény létesítés	12-18. § MAB véle- mény kell		---	2006/6/VIII/2.	van ld. honlap	van ld. honlap
Magyar FOI külföldi műk.	106. § (1) MAB véle- mény kell	---	---			
Külf. FOI mo-i működése	106. § (1) MAB véle- mény kell		---	2006/7/V/2.a	2006/7/V/2.b	2006/7/V/2.c.
Kar létesítése	106. § (2) MAB véle- mény kell	79/2006. 5.sz.mell. követelményeket ad	---	2006/6/VIII/2.	tervezzük	tervezzük
Alapszak létesítése	---	289/2005. MAB v. kell, csak szempontsor	15/2006. kkk-k	2004/3/II/2.	2004/3/II/3.	2004/3/II/4.
Alapszak indítása	106. § (2) MAB véle- mény kell	289/2005. eljárásról, 79/2006. 5.sz.mell. követelményeket ad	15/2006.	2007/7/III/1.	2007/7/III/2.	2004/6/VI/3.
Mesterszak létesítés	---	289/2005. MAB v. kell, csak szempontsor	15/2006. kkk-k	2005/5/IV/1.	2005/5/IV/2.	2005/5/IV/3.
Mesterszak indítása	106. § (2) MAB véle- mény kell	289/2005. eljárásról; 79/2006. 5.sz.mell. követelményeket ad	15/2006.	2007/7/III/1.	<u>2007/7/III/2.</u> tanári M: 2006/9/IX/2. sz.	<u>2005/7/IV/1.3.</u> 2006/9/IX/3.
Doktori iskola létesítés/megsz.	106. § (3) MAB véle- mény kell	33/2007. követelményeket ad	---	2007/5/V.	2007/5/V. sz.	
Doktori szabály- zat	108. § (1) g) MAB véle- mény kell	33/2007. követelményeket ad	---	2007/5/V.		
Egyetemi tanári pályázat	87. § (4) fő követel- mények, MAB v. kell	---	---	2006/7/V/1.	2006/7/V/1. sz.	van ld. honlap
Jogszabály véleményezése	109. § (2) MAB véle- mény kell	---	---	SZMSZ	---	---
Javaslat hatásá- gi eljra. 105.§	110. § (4) a MAB lehetőséget, jogot kap	---	---	SZMSZ	---	---

MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK

A mesterképzésekbe való belépés feltételei

2007/6/V. sz. MAB határozat (07.06.01.)

A mesterszakok minőségének védelme érdekében a MAB határozott álláspontja, hogy a mesterszakokba történő belépéshez legalább 60

szakmailag releváns kredit szükséges. Ebből maximum 30 kredit szerezhető meg a mesterképzés első két féléve során.

A mesterszak létesítési és indítási beadványok véleményezéséről

2007/6/VIII. sz. MAB határozat (07.06.01.)

A MAB 2007. június 1-i ülésén áttekintette a mesterszak létesítési és indítási beadványok egyidejű véleményezésének eddigi tapasztalatait. Ezek azt mutatják, hogy számos esetben szükséges volt a szaklétesítési beadványok (KKK tervezetek) módosítására, a támogathatóság érdekében átdolgozásra. E módosítások következtében a szaklétesítéssel párhuzamosan készült szakindítási beadványok eredeti formájukban már nem bírálhatók el, mert azokat a módosított KKK alapján újra kell tervezni. Így az együttes véleményezési folyamat nehézkessé, elhúzódóvá vált, s mind az intézmények, mind a MAB számára indokolatlan és jelentős többletmunkát okozott és okoz.

A fenti tapasztalatok fényében a MAB 2007. július 9-től

a. Az egyidejűleg benyújtott szaklétesítési és szakindítási beadványok közül a szakindí-

tásról csak abban az esetben adja ki egyidejűleg támogató szakértői véleményét, ha a szaklétesítési beadványban szereplő KKK tervezetet a plénum a benyújtott formában és tartalommal támogatja.

- b. Amennyiben a szaklétesítés értékelési eljárása során a MAB a támogathatóság érdekében a benyújtónak módosításokat javasol, úgy értelemszerűen kéri a módosítások érvényesítését a szakindítási beadványban is. A benyújtó fogadókészsége esetén ennek eredménye lehet a szaklétesítés és a szakindítás egyidejű támogatása.*
- c. Amennyiben a szaklétesítési eljárásához benyújtott KKK tervezetét, magát a szaklétesítést a MAB szakvéleményében nem támogatja, akkor azt és a szakindítási beadványt is visszajuttatja az előterjesztőhöz. Ilyen esetben az előterjesztő új eljárást kezdeményezhet.*

Irányelvek a közös képzések véleményezéséhez

2007/7/II. sz. MAB határozat (07.06.29.)

2006/9/VIII. sz. határozat módosítása

Mivel egyre több magyar felsőoktatási intézmény kíván részt venni közös képzések indításában nemzetközi vagy hazai együttműködésben, a MAB szükségesnek látja az ilyen képzések MAB általi véleményezésére vonatkozó irányelvek közzétételét, a következők szerint.

- 1. A közös képzésekre vonatkozó szaklétesítések és szakindítások jogszabályi háttere szempontjából különösen a 2005. CXXXIX. Felsőoktatási törvény (Ftv.) 31. §-a és a 117. § (4) bekezdése, valamint a 289/2005 (XII.22.) korm. rend. fontos.*
- 2. Az Ftv. 117. § (4) bek. e) pontja szerint az érintett intézmények közös képzésre irányuló megállapodásából egyértelműen ki kell derülnön, hogy melyik magyar alap-,*

mesterképzés, doktori képzés (vagy szakirányú továbbképzés) képzési és kimeneti követelményeinek (KKK) felel meg a közös képzés.

- 3. Ennek fényében a tervezett közös képzésű szak lehet:*
 - a) Magyarországon már létesített és megjelent képzési és kimeneti követelményekkel (KKK) rendelkező szak.*
 - Ha a tervezett közös képzés a KKK-nak megfelel, s a képzésben résztvevő magyar intézmény(ek külön-külön) már rendelkezik/(nek) az adott szak magyarországi indítására vonatkozó támogató MAB szakvéleménnyel, akkor nem kell a MAB újabb szakvéleményét kérni a közös képzésű szak indításához, arról a MAB-ot csak tájékoztatni kell.*

- Ha a tervezett közös képzés a KKK-nak megfelel, s a képzésben résztvevő magyar intézményeknek csak egyike rendelkezik az adott szak indítására vonatkozó támogató MAB szakvéleménnyel, akkor szakindítási eljárást kell kezdeményezni. Vonatkozik ez arra az esetre is, ha a közös képzést külföldi intézménnyel közösen tervezik.
 - Ha a szaknak van megjelent KKK-ja, de az érintett magyar intézmények egyike sem rendelkezik az adott szak indítására vonatkozó támogató MAB szakvéleménnyel, akkor szakindítási véleményezést kell kezdeményezni. (A szak adott intézménybeli nyilvántartásba vételét a MAB támogató szakvéleményének birtokában az Oktatási Hivatalnál kell kezdeményezni.)
- b) Magyarországon még nem létesített, KKK-val még nem rendelkező tervezett szak esetén az új szak létesítésére és indítására vonatkozó MAB szakvéleményt kell kérni, s a támogató MAB szakvélemény birtokában kezdeményezni kell a KKK közzétételét miniszteri rendeletben, illetve a szak adott intézményre vonatkozó nyilvántartásba vételét. Új alapszak létesítésére az alapszakok rendszerének teljes körű felülvizsgálata után kerülhet sor, s a szak létesítési beadványához mellékelni kell – többek között – az MRK illetékes szakmai bizottságának állásfoglalását. Új alapszak létesítése esetén a MAB vizsgálata arra is kiterjed, hogy az új szak és a már létező szak(irány)ok között megvan-e az elvárt szaktávolság.
4. A közös képzésben megvalósítani tervezett szakok létesítési és indítási véleményezésére a MAB hazai szakokra vonatkozó eljárása, akkreditációs követelményei, útmutatói és bírálati lapjai érvényesek, a szakindítási véleményezés tekintetében az alábbi megjegyzésekkel:
- a) A MAB olyan közös képzéseket kíván támogatni, amelyek többet adnak a hallgatónak, mint az egyes intézmények programjai külön-külön („added value”, szinergizmus), és az együttműködés magasabb színvonalat, újfajta képzést biztosít.
- b) Olyan FO intézmény vegyen részt közös képzésben, amely önmagában is képes az adott képzés folytatására.
- c) A közös képzésnek az érintett intézmények mindegyikében kell legyen a követelményeknek megfelelő szakfelelőse.
- d) A további (tartalmi, kutatási, infrastrukturális stb.) követelmények vonatkozásában a MAB a közös képzést egészében, tehát az összes résztvevő intézményben rendelkezésre álló elemek együttes figyelembe vételével vizsgálja. A szakindítási beadványban a hazai és a külföldi elemeket is a közzétett MAB útmutatók szerint kell bemutatni.
- e) A közös képzés elsősorban a hallgató mozgása, félév(ek)ben mért „vendég-hallgatói” státusza révén valósulhat meg. Vendégoktatókkal a közös képzés az előírt kreditek lehetőleg minimum 25%-át elérő együttműködést jelentsen. A MAB nem tartja kívánatosnak a kizárólag írott anyagok (tantervek, programok) révén folytatott „közös képzést” és az erre alapuló közös oklevelet.
5. A közös képzés belső minőségbiztosítása szempontjából több megoldás lehetséges:
- a) A közös képzésben résztvevő intézmények külön-külön gondoskodnak saját képzési részük minőségének biztosításáról.
- b) A konzorciumi partnerek egy-egy tag delegálásával a közös képzés minőségét felügyelő bizottságot hoznak létre.
- c) A konzorciumi partnerek 2-3 független (minőségbiztosítási) szakértőt kérnek fel, akik rendszeresen nyomon követik a képzés működését valamennyi képzőhelyen.

2007/10/IX/d. sz. MAB határozat (07.17.07.)

A MAB korábbi, 2007/7/II. sz. határozatát (a 2006/9/VIII. sz. határozat módosítása) „Irányelvek a közös képzések véleményezéséhez” a szürke háttérrel jelzett kiegészítéssel jelen határozatában erősítette meg.

Összetett profilú közös képzés esetén a közös képzésben részt venni kívánó intézmény legalább a közös képzés egyik összetevőjét adó, saját profilja szerinti képzési ágban képzés folytatására legyen alkalmas.

A MAB szakindítási követelményeinek kiegészítése

2007/10/V. sz. MAB határozat (07.12.07.)
(2007/3/V. és a 2007/7/III/1. sz. MAB határozat módosítása)

A MAB alap- és mesterszakok indítására kidolgozott követelményeit a plénum az év során többször módosította, a legutóbbi, 2008. febru-

ár 1-jén hatályba lépő követelményrendszert a december 7-i plénumülés fogadta el. A módosított követelmények a MAB honlapján is elérhetőek:

<http://www.mab.hu/doc/71207BsMsKovH.doc>

Útmutató az alapszakok indítására irányuló kérelmek összeállításához

2007/7/III/2. sz. MAB határozat (07.06.29.)
(A 2007/3/V. sz. határozat értelmében kiegészített 2005/3/V/2. sz. MAB határozat módosítása)

Az alapképzési szakok indítására irányuló kérelmek útmutatója a december 7-i plénum

alap- és mesterszakok indításának akkreditációs követelményeinek módosítása után, december 20-án frissítésre kerültek a MAB honlapján:

<http://www.mab.hu/doc/BSutmut71220.doc>

A szakirányok (KKK-k) kérdésköre

2007/7/IV. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB minőséghitelesítési tevékenységét az Ftv. 110. §-ban foglaltak szerint végzi. Ha a működtetni kívánt, illetve a már működő szakirányok között talál olyat, amellyel szemben minőségi kifogást emel, akkor a MAB-nak (és az oktatási és kulturális miniszternek) csak a tény megállapítására van eszköze, ugyanis a hatályos jogszabályok alapján intézményi hatáskörbe tartozik, hogy szakindítási engedély birtokában milyen szakirányon folytat képzést az intézmény. Ez a jogi helyzet lehetővé teszi,

hogy szakindítási engedéllyel rendelkező szak minőségileg kifogásolt szakirányán is folyjék képzés, s az ott végzettek – a MAB esetleges elmarasztaló („nem akkreditálható”) szakvéleménye ellenére oklevélhez jussanak.

A MAB akkreditációs értékelésében a szakirányokra vonatkozó szakvéleményét is nyilvánosságra hozza.

A MAB ezúton nyomatékosan felhívja az oktatási kormányzat figyelmét a szakirányok törvényi szabályozásának minőségi szempontból elfogadhatatlan voltára.

Egyházi intézmények akkreditációja

2007/7/V. sz. MAB határozat (08.06.29.)

A hitéleti képzés (szak) esetén az állami elismerés során, a hittudományi, illetve kizárólag a hitélet gyakorlására vonatkozó tárgyak, ismeretek tartalma az akkreditációs eljárások során nem vizsgálható. Ezen tárgyak oktatása tekintetében az oktatói követelményeket – az oktatók képzettségi szintjének kivételével – az egyházi felsőoktatási intézmények a rájuk vonatkozó saját egyházi szabályok alapján hatá-

rozzák meg. (Ezeket az intézményi követelményeket a MAB az akkreditációs vizsgálatokhoz bekérheti.)

A világi szakismeretekre épülő, de a hitéletben is felhasználható (hitélettel összefüggő) tárgyak oktatóival és tanáraival szemben az adott tudományterületen való releváns képzettséget is vizsgálja a MAB, figyelembe véve az illető egyház speciális képzési követelményeit.

A MAB szakértői vélemény záróformulái

2007/7/VII. sz. MAB határozat (08.06.29.)

„A MAB a felsőoktatási intézmények kérésére vagy saját kezdeményezésére a törvény keretei között, a követelményrendszerében és jelen szervezeti és működési szabályzatban meghatá-

rozottak szerint ad szakértői véleményt.”
(SZMSZ II. fej.)

A MAB szakértői vélemények záróformulái:

a) **Igen**, a beadványt (mindig konkrét megnevezéssel) a MAB eredeti formájában támogatja.

- b) **Igen**, a beadványt a MAB összességében támogatja, **és** megjegyzésekkel vagy javaslatokkal él. (Az ilyen javító célú javaslatokat, megjegyzéseket a MAB megfogalmazza, ám ezek elfogadása nem feltétele a MAB támogató véleménye kiadásának.)
- c) **Nem**, a beadványt a MAB nem támogatja. A MAB követelményrendszerének vonatko-

zó elvárásai nem teljesülnek és a gyors korrekcióra a MAB nem lát lehetőséget, ezért nem kezdeményez (egy. tanári pályázatnál nem kezdeményezhet) változtatást a benyújtónál. A kérelmező később új beadványt nyújthat be.

Az intézményi működés és a képzési programok minőséghitelesítése – koncepció

2007/8/II/1. sz. MAB határozat (07.10.05.)

Bevezető tájékoztató

Törvényi háttér:

108. § (1) Az ágazati minőségpolitika végrehajtása érdekében az ágazati minőségfejlesztési rendszer magában foglalja

- az ágazati minőségpolitika elveit,
- az intézménylétesítéssel és -működéssel kapcsolatos minőséghitelesítést,
- az intézményi minőségfejlesztési programokat.

(2) Az ágazati minőségpolitika ajánlást tartalmaz a felsőoktatás várható fejlesztési irányaira, céljaira, az azok megvalósításához szükséges eszközökre, **az intézményi minőségfejlesztési programok elkészítésére.**

(3) A felsőoktatási intézmények **képzési és tudományos kutatási tevékenységét rendszeresen**, nyolcévenként a MAB-nak értékelnie kell. Az értékelésnek ki kell terjednie **a képzés és tudományos kutatás személyi és tárgyi feltételeinek meglétére, továbbá az intézményi minőségfejlesztési program megfelelőségére.**

21. § (6) A felsőoktatási intézmény **minőségfejlesztési programot készít.** Az intézményi minőségfejlesztési programban kell meghatározni a felsőoktatási intézmény működésének folyamatát, ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési, fogyasztóvédelmi feladatok végrehajtását. Az intézményi minőségfejlesztési programban kell szabályozni az oktatói munka hallgatói véleményezésének rendjét. A felsőoktatási intézmény évente áttekinti az intézményi minőségfejlesztési program végrehajtását, és megállapításait az intézmény honlapján, továbbá a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

110. § Intézményműködéssel kapcsolatos minőséghitelesítés

(3) A MAB az intézményműködéssel kapcsolatos minőséghitelesítés keretében nyolcévenként munkaterve szerint vizsgálja:

- a képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotó tevékenység feltételeinek meglétét¹;
- azt, hogy a felsőoktatási intézmény mely képzési, ill. tudományterületen, képzési szinten rendelkezik a szükséges feltételekkel;
- a felsőoktatási intézményben megfelelő módon működik-e az intézményi minőségfejlesztési program
- végrehajtották-e a minőségfejlesztéssel kapcsolatosan kidolgozott intézkedési tervben foglaltakat.

(7) A MAB a feladatainak ellátásához szükséges intézményi dokumentumokat bekérheti, illetve a helyszínen megtekintheti azokat.

(4) A MAB kezdeményezheti az oktatási miniszternél, hogy gyakorolja a 105. §-ban² meghatározott jogkörét.

¹ 12. § (3) A felsőoktatási intézmény akkor rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, ha – az alapító okiratában meghatározott feladatai figyelembe-vételével – a folyamatos működéséhez szükséges személyi feltételek, tárgyi és pénzügyi eszközök, valamint az intézményi dokumentumok rendelkezésre állnak.

4. § (1) oktatási alaptevékenység: alapképzés, mesterképzés, doktori képzés, FSZ, szakirányú továbbképzés

147. § 13.: intézményi dokumentum: az alapító okirat, továbbá az e törvényben előírt szabályzatok, programok, tervek, így a szervezeti és működési szabályzat, képzési program, intézményfejlesztési terv, hallgatói önkormányzat alapszabálya, kutatási-fejlesztési-innovációs stratégia.

16. § (1): Az alapító okiratban fel kell tüntetni azokat a képzési területeket, tudományterületeket, művészeti ágakat, képzési szinteket, amelyeken a felsőoktatási intézmény képzést folytat, illetve folytathat, feltüntetve a székhelyen kívüli képzést is.)

²105. § (1) Az oktatási miniszter törvényességi ellenőrzést gyakorol a nem állami felsőoktatási intézmények fenntartói tevékenysége felett...

103. § (2) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság indítványára a miniszter a bíróságnál – a 105. §-ban meghatározottak szerint – kezdeményezi a felsőoktatási intézmény által megszervezett vizsga eredményének, a kiállított bizonyítványnak, oklevélnek érvénytelenné nyilvánítását.

Az Ftv. a felsőoktatás minőségügyi tevékenységének kérdésében a következő szereposztást rögzíti:

- Kormányzat: ágazati minőségpolitika meghatározása

- MAB: minőségitelesítés (=akkreditáció) és minőségértékelés (=minősítés) végzése
- FOI-k: minőségfejlesztés

A MAB az intézményműködéssel kapcsolatos minőségitelesítési feladatát két különböző, időben párhuzamosan futó akkreditációs eljárásban végzi.

	Intézményakkreditáció	Képzési programok akkreditációja (= programakkreditáció)
1. Az eljárás célja	Az Ftv. 108.-110. §-ban foglaltak alapján az egységes elvek és eljárási szabályok alapján a minőségitelesítés és a minősítés elvégzése.	összes felsőoktatási intézményre kiterjedően, a képzés és a tudományos tevékenység minőségitelesítése és a minősítés elvégzése.
2. A vizsgálat tárgya	Intézményi működés értékelése az intézményi menedzsment valamint a minőségfejlesztési rendszer vizsgálata alapján.	Egy-egy kiválasztott képzési területen/képzési ágban az egyes intézményekben folyó képzések vizsgálata.
3. Az eljárás eredménye	Intézményre, annak karaira: A-20XX / NA , továbbá az intézmény egészének, karainak minőségitelesítése, benne külön is a minőségfejlesztésére szolgáló ajánlásokkal.	Vizsgált intézményenként: minden képzésre A-20XX / NA , valamint a vizsgált képzési területre/ágra vonatkozó minőségitelesítés, benne a vizsgált képzési terület/ág minőségfejlesztésére szolgáló ajánlásokkal.
4. Az akkreditáció feltétele	A MAB akkreditációs követelményrendszerében lefektetett akkreditációs minimum teljesítése. (Az Ftv. és a kormányrendeletek alapján a létesítési és működési előírások teljesítése)	
5. A minőségitelesítés szempontjai	<p>I. Intézményi, kari szintű vezetés és szervezés</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az intézmény küldetése, jövőképe és stratégiája, az intézményfejlesztési koncepciók és tervek megalapozottsága, átláthatósága. 2. Az intézmény szervezete, működtetése, nyilvánossága 3. Humán erőforrás (oktató / kutató / alkalmazott) tervezés, fejlesztés. 4. Az intézmény infrastrukturális feltételei, képzési kapacitása. 5. A működés pénzügyi, gazdálkodási feltételei. 6. Kompetencia és felelősségi körök megosztása. 7. Regionális funkció, hazai és nemzetközi kapcsolatok. <p>II. Oktatás-, kutatásvezetés és -fejlesztés</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oktatásszervezési koncepciók és tervek, azok megalapozottsága, időtállósága. A képzési program folyamatmenedzselése. 2. Kutatási-fejlesztési-innovációs stratégia és gyakorlat. 3. Oktatás és kutatás koordinációja. Az oktatás, az oktatásfejlesztés, valamint a kutatás-fejlesztési (K+F+I) munkák összhangja. <p>III. Minőségitelesítés és -fejlesztés (Az ESG alapján a MinBiz. által javasolt értékelési szempontok):</p>	<p>A vizsgált képzési területen (ágban) folyó képzések vizsgálatának általános szempontjai, amelyek még speciális szakmai szempontokkal egészülhetnek ki.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tananyag tartalom (tananyag megújítás, korszerűsítés, tanterv-, tantárgyfejlesztés) – a szaklétesítési és indítási dokumentumok fényében. 2. Személyi feltételek folyamatos biztosíthatósága (oktatói háttér, oktatói segédszemélyzet) 3. Infrastrukturális feltételek biztosíthatósága (oktatóknak s hallgatóknak egyaránt) 4. A hallgatók tudásának, készségeinek, ismereteinek mérése (számonkérés, vizsgarendszer, szakdolgozati rendszer, záróvizsgáztatás) 5. A teljes képzési folyamat koordinálása, szervezése (kompetencia és felelősségi körök) 6. A teljes képzési folyamat minőségitelesítése 7. Az adott képzési terület (ág)-hoz tartozó képzések (szakok, szakirányok) koordinációja és együttműködése. 8. Hallgatói, munkatársi vélemények, elégedettség figyelembevétele 9. Elhelyezkedési mutatók, pályakövetés 10. Minden tekintetben: a legutóbbi MAB véleményhez benyújtott előterjesztésekben foglaltak folyamatos megléte.

	Intézményakkreditáció	Képzési programok akkreditációja (= programakkreditáció)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minőségpolitika, -stratégia és eljárások a minőség biztosítására, 2. Képzési programok indítása, követése, rendszeres belső értékelés 3. A hallgatói teljesítmények értékelése 4. Az oktatói minőség biztosítása 5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások 6. Belső információs rendszer 7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása. 	
6. A differenciált minőségértékelés alapja	A MAB következetesen értékeli az „előakkreditáció” vagy az előző akkreditáció során bemutatott adatok fennállását, ill. értékállóságát. A működés minőségi elvárásainak való megfelelés mértéke az intézményi, kari működésre vonatkozó, ill. a képzési programokra a többnyire szakmaspecifikusan meghatározott minőség- és teljesítménymutatók vizsgálata alapján. (A MAB a minőség- és teljesítménymutatókra figyel, de leginkább csak olyan jelzéseknek tekinti azokat, amelyek rámutatnak erősségekre, illetve gyengeségekre.) Ehhez jó alapot nyújt a CSWOT analízis.	
7. Minőség- és teljesítménymutatók	Az intézmények a CSWOT analízis keretében megadják minőség- és teljesítménymutatóikat, és ezek fényében elemzik működésüket.	Általánosan érvényes mutatók (<i>még meghatározandó!</i>) + a szakmaspecifikus mutatók
8. Önértékelés	Az intézmények a MAB által meghatározott irányelvek mentén, de alapjában önálló, és a saját céljaikhoz viszonyító elemzést kell készítsenek úgy, hogy a külső értékelőket ellássák mindazokkal az információkkal, amelyek a külső értékelés elvégzéséhez szükségesek. Az önértékelés készítéséhez az <i>Akkreditációs útmutató</i> ad segítséget. A 5. III „ <i>Minőségbiztosítás és -fejlesztés</i> ” fejezetéhez a Minőségfejlesztési Bizottság „ <i>Az önértékelésen alapuló intézményi akkreditációs beadvány szempontjai</i> ” összeállítás ad támpontot.	(A párhuzamos akkreditációhoz készült korábbi útmutatót a megváltozott körülmények – többciklusú képzés, kétutas akkreditáció, ESG érvényesítése – aktualizáljuk.)
9. Háttéranyagok	Az Ftv. 147. § 13. szerinti intézményi dokumentumok; intézményi honlap (Ftv. 6. § (3); 21. § (6)), minőségfejl. program az Önértékelés állításait alátámasztó adatok; a MAB összeállítása szerint kért adatok.	Az eredeti akkreditációs beadványok; Intézményi és releváns részegységi honlapok; az Önértékelés állításait alátámasztó adatok; A MAB képzési ági bizottsága által kért szakspecifikus adatok.
10. Az eljárásban részt-vevő intézmények kiválasztása	MAB ütemezés (2005/2/VI/3. Sz. MAB határozat). (A 2004-ben kezdődő második kör negyedik etap-ja indul 2007 őszén.)	A vizsgált képzési terület (ág) kiválasztása a MAB kompetenciája. Egy menetben minden olyan intézmény részt vesz, mely az adott területen alapító okirata szerint képzést folytat. (Eddig vizsgált képzések: történelem, pszichológia, orvos, fogorvos, gyógyszerész, jogász képzés.)
11. Külső minőség-értékelők (LB)	A MAB az intézménytől független, minőségértékelésben jártas, felkészült szakértőkből álló látogató bizottságot (LB) kér fel a minőségértékelésre. Az LB felelős a látogatás lebonyolításáért és az értékelési jelentés megfogalmazásáért. Feladata, hogy ellenőrizze az önértékelések tartalmát; párbeszédet folytasson az intézmény munkatársainak, hallgatóinak képviselőivel; véleményt mondjon az értékelés alá vont területről; javaslatot tegyen annak akkreditációját illetően és jobbitó szándékú ajánlásokat fogalmazzon meg. Az LB kiegészül hallgatói képviselőkkel is.	
12. LB összetétele	Az LB valamikori, illetve jelenleg is aktív intézményi vezetőkből, valamint minőségügyi szakemberekből áll. Az LB elnöke intézményi vezetésben gyakorlattal bíró vezető oktató. A vizsgált intézmény nagyságától függően az LB 3 vagy 5 főből áll.	A vizsgált képzési terület (ág) elismert szakemberei. Az LB elnökére a MAB elnöke tesz javaslatot, a tagokra a MAB által megbízott LB elnök. A vizsgálatra felkért LB tagjai közül egy-egy intézménybe az LB elnöke által kijelölt, legalább 3 tagú „részbizottság” látogat.

	Intézményakkreditáció	Képzési programok akkreditációja (= programakkreditáció)
13. LB jelentés részei, felépítése	<p>1. Akkreditációs minősítési javaslat (Az intézmény akkreditációs minősítése (A-20XX-ig / NA; Az akkreditációs minősítés indoklása (az akkreditációs minimumnak való megfelelés / nem megfelelés).</p> <p>2. Minőségértékelés. Az intézmény egészének, valamint a karok egyenkénti minőségértékelése az értékelési szempontok, valamint a minőség- és teljesítménymutatók alapján.</p> <p>3. Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások az intézmény számára.</p>	<p>A) Összkép a képzési ág hazai helyzetéről, értékelés, javaslatok.</p> <p>B) Intézményenként:</p> <p>1. A képzési terület (ág) <i>általános értékelése.</i></p> <p>2. Képzésenként (szakonként)</p> <p>a. <i>a képzés akkreditációs javaslata</i> (A/NA) és indoklása</p> <p>b. <i>a képzés minőségértékelése</i> az értékelési szempontok valamint a minőség- és teljesítménymutatók alapján.</p> <p>3. <i>Minőségfejlesztési javaslatok,</i> ajánlások.</p>

A Stratégiai bizottság javaslatai:

1. A szempontrendszer (5. tétel) I–II. csoportjához nem adunk további részletes „alszempontokat”. A Minőségfejlesztési Bizottság „Az önértékelésen alapuló intézményi akkreditációs beadvány szempontjai” c. anyaga lényegében tartalmaz ilyeneket A MAB elsősorban az intézményre bizza az önértékelés további tagolását és súlyozását.
2. A 7. **Minőség- és teljesítménymutatók** figyelemmel kísérésére, tapasztalatok összegzésére, ajánlások kidolgozására kérjük fel a Minőségfejlesztési bizottságot.
3. A LB-k következetesen értékeljék a szakindítási (DI létesítési) előterjesztésekben bemutatott folyamatok és feltételek folyamatos meglétét.

További javaslatok:

4. A MAB az akkreditáció érvényességének évét jelölje meg határozatában.

5. Az akkreditációs határozatot – reprezentatív formában – a MAB képviselője nyilvános fórumon adja át az intézménynek.
6. Egyházi intézmények esetében az intézmény- és programakkreditáció szétválasztása javasolt (bizonyos kivételekkel):
 - Ha az egyházi intézményben csak hitéleti képzés folyik, akkor nem válik szét az intézmény- és programakkreditáció; a hitéleti képzések értékelését is az intézményakkreditációs vizsgálat keretében kell elvégezni.
 - Ha az egyházi intézményben a hitéleti képzésen túl világi képzés is folyik, akkor a hitéleti képzések értékelését az intézményakkreditációs vizsgálat keretében kell elvégezni, a világi képzéseik értékelésére az aktuális programakkreditáció keretében kerül sor.

A MAB intézmény akkreditációs eljárásának második köre Helyzetértékelés és teendők – Elnöki tájékoztató

1. A Felsőoktatási Törvény és a magyar felsőoktatás nagy horderejű átalakítása során a MAB feladatai közül kiemelkedik:

- A kétciklusú képzés bevezetéséből adódó minőségbiztosítás és -hitelesítés szakmai háttérének és eljárásrendjének kialakítása;
- Az intézményi akkreditáció újabb körének lebonyolítása.

A két folyamat nem különíthető el egymástól, hiszen a hagyományos szakok ugyan jó-

részt megszűntek, vagy megszűnnek, de az új alapszakok és mesterszakok a meglévő intézményrendszer működési keretei között jöttek, illetve jönnek létre, építve a korábbi képzések tartalmára, tapasztalataira, erőforrásaira. Az intézményi akkreditációt olyan formában kell végigvinni, hogy az értékelje az eltelt 8 év tevékenységét, de egyben teremtse meg a kétciklusú képzésre való képesség vizsgálatának lehetőségét is, és vizsgálja a kétciklusú képzés első időszakának

tapasztalatait. *Ki kell térni az intézmények képzési ágankénti /tudományágankénti képességvizsgálatára, vagyis állást kell foglalni az intézmény felsőfokú szakképzésre, alapképzésre, mesterképzésre, szakirányú továbbképzésre, illetve doktorképzésre való képességéről.*

A második akkreditációs kör a képzés folyamatos átalakulása közben zajlik A MAB testülete a látogató bizottsági elnököket nagyfokú rugalmassággal ruházza fel, az LB elnökök mozgásterét és felelőssége növekszik.

2. A MAB által már elindított párhuzamos akkreditáció rendszere megteremti annak lehetőségét, hogy elváljon egymástól az egyes képzési programok szakmai, tartalmi elbírálása és az általános intézményi működésre, vezetés-szervezésre, intézményi minőségbiztosításra koncentrált intézményi akkreditáció. A MAB a párhuzamos akkreditációt a következő években kiterjeszti a felsőoktatás alapképzési és mesterképzési szakjainak, illetve a doktori iskoláinak egészére. Ez időrendben és következményeiben tehát függetlenné válik az intézményi akkreditációtól, és egyben biztosítja a magyar felsőoktatás képzési programokéni minőségének folyamatos monitorozását, s az alap- és mesterszakok, illetve a doktori iskolák esetén a Kiválósági Hely cím elnyerésének lehetőségét minden képzési területen.
3. Az intézményi önértékelésben és a külső értékelésben az európai miniszterek által 2005-ben elfogadott *bergeni dokumentum* szakmailag is érvényesnek tekinthető kiindulópont. („*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*”). A dokumentum és lényegi részeinek magyar fordítása a MAB honlapon elérhető (a Szabályok menüpontban).
4. Az intézményi akkreditáció során a minőségpolitika meglétére és érvényesülésére, a minőségbiztosítási rendszernek az intézményi oktató-kutatómunka eredményességét, a felsőoktatás szereplőinek és a széles értelemben vett munkaerőpiacnak az elégedettségét szolgáló működésére érdemes fókuszálni, előtérbe az intézményi felelősség kérdése kerül. A második akkreditációs kör már jelentős részben „metaértékelés”, azaz a kötelezően kiépítendő minőségbiztosítási rendszer működésének megítélése alapján történő minőséghitelesítés. A MAB – a nemzetközi ajánlásoknak megfelelően – messzemenőig

tiszteletben tartja az intézmények autonómiáját és öntevékenységét, nem írja elő egyes konkrét minőségbiztosítási megoldások (ISO, EFQM, TQM, más) működtetését. Ajánlást tesz a felsőoktatás specifikumait figyelembe vevő akkreditációs jelentés elkészítését megalapozó, a folyamatos, évenként végrehajtott önértékelés (az önvizsgálaton, önfelmérésen, elemzésen alapuló jelentés) szempontrendszerére. (L.: 1.sz. melléklet). Ez a szempontrendszer a fentebb említett bergeni ajánlások és irányelvek alapján készült.

A MAB tiszteletben tartja az intézmények sajátos minőségpolitikáját és minőségbiztosítási rendszerét. A minőségkultúra fejlesztését a későbbiekben „jó gyakorlatok” terjesztésével, közreadásával, az intézményértékelésre jogosult ügynökségekkel, szervezetekkel kialakuló jó együttműködéssel, kölcsönös tájékoztatással kívánja szolgáltni.

Az önértékelési dokumentumokkal szembeni elvárás az áttekinthetőség, átláthatóság, az intézményi működés, a képzés eredményességének a hallgatói elégedettségben, a munkahelyi, munkapiaci bevalásban való visszatükröződése bemutatása.

5. A képzési programok értékelésére a (párhuzamos) programakkreditáció keretében kerül sor. A bemeneti elemek (hagyományos kiindulópont) mellett határozottabban megjelennek itt a folyamatjellemzők (hallgatói követelményrendszer, tanterv- és programfejlesztés, szakfelelősök munkája, az oktatói kompetencia-fejlesztői habitus, tehetséggondozás, esélyegyenlőség segítése, az értelmiségi létre felkészítő kiegészítő szolgáltatások, oktató-hallgató arány és kapcsolat, lemorzsolódás, intézményi érdemjegyek, stb.) és a kimeneti jellemzők (pl. hazai és nemzetközi elhelyezkedés, alkalmazók visszajelzései, társadalmi bevalás) szerepe, valamint e három alapkategorikus dinamikusan egyensúlyának vizsgálata.

6. Az intézményakkreditáció során előtérbe kerül az intézmények és a karok működésének rendszerszintű vizsgálata, hiszen ez mutatja meg, hogy mennyire képesek alkalmazkodni a változó körülményekhez, átalakítani képzéseiket a megfelelő minőségbiztosítás mellett.

Az integrációban érintett intézmények esetében az önértékelés terjedjen ki az integrációs folyamat következményeinek elemzésére.

A Bologna-folyamat főbb elemeit (kredit rendszer kialakítása, életen át tartó tanulás, a képzés európai elemeinek erősítése, a hallgatók részvétele a kompetenciájukba tartozó döntésekben) is számon tartjuk a vizsgálat szempontjai közt.

7. Az intézményakkreditációs folyamat az eddig alkalmazott modell szerves folytatásaként a következő alapelemekre épít:

- a) Az intézmény alapvető és a minőségére vonatkozó, rendszeresen karbantartott adatainak nyilvános bemutatása (intézményi honlapon).
- b) Az intézmény sajátosságainak és saját működési célkitűzéseinek megfelelő, önálló elemzésre építő, a MAB által megadott kereteket tekintetbe vevő önértékelése. Ebbe beletartozik az érdekelt felek (hallgatók, oktatók, kutatók, alkalmazottak, munkaerő-piaci és társadalmi szereplők) elégedettségének megállapítása és ennek alapján a minőségfejlesztési programok meghatározása. A sikeres önértékelés készítéséhez az intézmény jól működő minőségbiztosítási rendszere ad megfelelő hátteret.

- c) Helyszíni szakértői látogatás (*peer-review*).
- d) A rendelkezésre álló dokumentumok, információk és helyszíni látogatás alapján készült, az akkreditációs döntést és minőségjavítási tanácsokat is tartalmazó, nyilvános értékelő jelentés (a MAB honlapján közzétéve).
- e) A minőség javítására szolgáló intézkedések követése, a közbülső, illetve felülvizsgálati eljárások lefolytatása.

8. Az alkalmazott módszereket illetően a MAB tevékenységének irányultsága a jövőben is kettős lesz: akkreditáció és minőségértékelés. A MAB tehát küszöbszinteket állapít meg, s ehhez viszonyítja az intézményeket és karokat, valamint a programokat (állásfoglalás: „igen” (*akkreditált*), „nem” (*nem akkreditált*)). A küszöbszint felett pedig szövegesen értékel és a minőség javítására vonatkozó tanácsokat fogalmaz meg. A hitelesítő és értékelő funkció mellett tehát a minőségjavítást célzó, segítő funkciót is gyakorolja. A jövőben azonban a hangsúly a számonkérés felől a minőségfejlesztés (értékelés) felé tolódik.

A MAB külső értékelése

2007/8/VII. sz. MAB határozat (08.10.05.)

Koncepció

A MAB külső értékelésének célja az Európai Sztenderdeknek (ESG), elsősorban annak 3. fejezetének való megfelelés vizsgálata és így az ENQA tagság megerősítése. Ehhez figyelembe kell venni az ENQA által publikált „*Guidelines for national reviews of ENQA member agencies*” c. iránymutatót is. A kritériumoknak való megfelelés megállapítása egyben lehet a felállítás alatt álló Európai Regiszterbe való felvétel eszköze is.

Az ENQA irányelvek szerint a külső értékelés „A” vagy „B” típusú lehet. Előbbi esetben a vizsgálat kizárólag az ESG-nek való megfelelés megállapítására irányul, utóbbi esetben az értékelés ennél szélesebb fókuszú, s az adott ügynökség tevékenységének más aspektusait is vizsgálhatja. Esetünkben egy „B” típusú vizsgálat értékelhetné az ESG-nek való megfelelésen túl a MAB munkáját, helyét, viszonyát, funkcióját és elfogadottságát a magyar felsőoktatásban és (akár a nemzetközi) felsőoktatási

minőségügyben. Továbbá adjon ajánlásokat a MAB munkájának javítására. Ennél többet nem érdemes megcélozni (szemben az 1999/2000-es külső értékeléssel, ami az egész magyar felsőoktatási minőségértékelési rendszert átfogta), egyrészt forráshiány miatt, másrészt mert valószínűleg nem adna lényegesen több információt, mint a szigorúan csak a MAB munkájára való koncentráció. A célok a fentiek fényében eldöntendők és a kondíciókban (*Terms of Reference*, TOR) kell azokat rögzíteni.

Az értékelés megindítása előtt szükséges, hogy az ESG megfeleléshez még hiányzó dokumentumokat (*küldetésnyilatkozat* [az első, 2000-es Stratégiai tervben volt], *minőségpolitika*) a MAB megfogalmazza. Ezek az *önértékelés* kiindulópontját kell képezzék. Hasznos lenne, ha mindez a törvényben leírtakon túl egy koncepcionális iránymutatás lenne, ami a küldetésnyilatkozat funkciója. Ez a célnak való megfelelés (*fitness for purpose*) vizsgálatához szükséges.

A koncepció elemei:1. A megbízó (koordináló)

Meg kell felelni annak a feltételnek, hogy az értékelést a MAB-tól független szervezet koordinálja, továbbá szempont kell legyen, hogy mi növeli az értékelés hasznosságát és a MAB elfogadottságát a magyar felsőoktatás körében. Az ENQA csak kivételes esetben vállalja a koordinálást, és ezzel a MAB értékelésének a hazai hasznát nem, vagy csak kis mértékben érnék el.

Plénium döntés: *a megbízó legyen az OKM és az MRK, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a területi önkormányzatok képviselőitől lehetséges bevonásával.*

2. A vizsgálat fókuszosa? „A” vagy „B” típusú?

Plénium döntés: *„B” típus.*

Kidolgozandó még (a TOR részeként) a többlet-vizsgálat pontos tárgya, elemei.

3. Magyar vagy külföldi panel? A vizsgálat nyelve magyar vagy angol? A magyar felsőoktatáson belüli elfogadottság (kit szolgálunk?), és a költségek (dokumentumok, beszélgetések fordítása) szempontjából is előnyösebb lehetne talán egy magyar – akár egy-két külföldi magyar bevonásával – látogató bizottság felkérése. A TOR-t és a végső jelentést természetesen le kell angolra fordítani. (Az osztrák *Akkreditierungsrat* [AAC] németül folytatta le az eljárást, hasonlóan német lesz a német *Akkreditierungsrat* [GAC] értékelésének nyelve, egy francia ügynökség [CTI] vizsgálata francia nyelven fog folyni.) Másrészről viszont a vizsgálat nemzetközi elfogadottsága, az ENQA tagság és a Regiszter szempontjából elengedhetetlen,

hogy jól ismert, tekintélyes külföldi szakértők (is) legyenek az LB-ben. Ez szinte elkerülhetetlenül angol nyelvű vizsgálatot jelentene.

Fontos, hogy mind egyetemi és főiskolai, mind akadémiai, mind felhasználói, mind pedig más akkreditáló testület képviselői is legyenek a látogató bizottságban. Az ENQA hallgató részvételét is javasolja és ezt el kell fogadnunk.

Plénium döntés: *a szakértői panel 5-6 tagból álljon, tagjainak többsége külföldi legyen.*

4. A vizsgálat pénzügyi forrása: A koordináló szervezetek révén szükséges többletforrás bevonása. Mindenképpen a MAB költségvetésén túl kell anyagi támogatást keresni.

Plénium döntés: *a vizsgálat finanszírozása több forrásból történjék. Az OKM mellett szóba jöhetnek a felhasználói szféra képviselői is, többes finanszírozóként.*

5. Az 1999/2000-es értékelés figyelembevétele, az akkori ajánlások teljesítése? A korábbi MAB külső értékelés mindenképpen szolgáljon háttér-információként a panel számára, de vizsgálják-e formálisan, mennyire teljesítette a MAB az egyes pontokat, még ha a korábbi vizsgálatnak mások voltak is a körülményei?

Plénium döntés: A MAB az önértékelésben térjen ki a 2000-es ajánlásokra, s mutassa be és értékelje a jelenlegi helyzetet a körülmények változásával együtt. A panel mindezek alapján megteheti értékelő megállapításait.

Ütemterv

Tevékenység	Határidő	Felelős
Koncepció véglegesítése, felkészülés a vizsgálatra	2007.10.10.	MAB
TOR, benne a vizsgálat célja és a látogató csoportok, látogatási protokoll összeállítása	(2007.10.15.) 2007.11.05.	(MAB) Megbízó
Panel tagokra való javaslatok bekérése, panel összeállítása	2007.11.26.	Megbízó
Költségvetés elkészítése, források biztosítása	2007.11.30.	MAB, megbízó
Az ENQA Board értesítése	2007.11.30.	Megbízó
Önértékelési csapat kijelölése	2007.12.05.	MAB

Tevékenység	Határidő	Felelős
Jelentés írása, háttéranyagok összeállítása	2008.02.28.	MAB
Önértékelés panelnek (és megbízónak) való kiküldése	2008.03.07.	MAB
Látogatás előkészítése	2008.03.28.	MAB, Panellel egyeztetve
Panel látogatása	2008.04.07 - 30. között, 2-3 nap	Panel, MAB
Panel jelentést ír	6 hét a látogatás befejezése után (legkésőbb 2008.06.11.)	Panel
Jelentést megkapja a MAB és tényszerű tévedéseket javít, visszaküldi a Panelnek	1 hét a jelentés beérkezése után (legkésőbb 2008.06.18.)	Panel, MAB
Panel véglegesíti a jelentést, megküldi a megbízónak és a MAB-nak	2 hét a kézhezvétel után (legkésőbb 2008.07.02.)	Panel
MAB észrevételeket ír	1 hét a véglegesített jelentés kézhezvétele után (legkésőbb 2008.07.09.)	MAB
Megbízó megküldi a jelentést és a MAB észrevételeit az ENQA-nak (és Regiszternek)	2008.07.31.	Megbízó
ENQA Board (Regiszter) dönt	2008. szept.	ENQA (Regiszter)
ENQA Közgyűlés megerősít	2008.09.26.	ENQA Közgyűlés
Jelentés nyilvánosságra hozatala a döntés/ekkel és a MAB válasszával együtt	2008.09.30. (vagy még előbb?)	Megbízó

Információk az ütemezéshez:

- Az ENQA Board-jának következő ülése **2007 decemberében** lesz. Erre az ülésre kellene bekerülnie a MAB külső értékeléséről szóló értesítésnek, a TOR-ral és a szakértői panel tervezett összetételével.
- Az ENQA tagság megerősítését a Board határozata alapján a Közgyűlés hagyja jóvá. A 2008-as közgyűlés **szeptember 25-**

26-án lesz, Bécsben. A Board közvetlenül a közgyűlés előtt még ülésezni fog. Figyelembe véve a Board elővéleményezésének, s a közgyűlés előkészítésének időszükségletét, ENQA tagságunk 2008-as megerősítéséhez a vizsgálatnak legkésőbb 2008. július végére le kell zárulnia, beleértve az esetleg szükséges angol nyelvű fordításokat.

A zárószigorlatok és a tanári záróvizsga tantervi helye, tartalma és lebonyolításának módja

I. A záróvizsga helye a képzési folyamat rendszerében:

A záróvizsga rendszertani helyét és szerepét a Felsőoktatási Törvény és a vonatkozó rendeletek (289/2005; 15/2006) jelölik ki:

Ftv 60. §

(2) A hallgató tanulmányait az alap- és mesterképzésben, a szakirányú továbbképzésben záróvizsgával fejezi be.

(3) A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a

hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből - szakdolgozat vagy diplomamunka megvédéséből, további szóbeli, írásbeli, gyakorlati vizsgarészekből - állhat.

(4) A záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése. Végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állít ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot – a nyelvvizsga

letétele, a szakdolgozat, diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte.

Az Ftv. meghatározza a vizsga helyét és megkezdésének feltételeit. Helye a tanulmányok befejezése, jelen esetben a tanári mesterszak programjának részét képező féléves összefüggő közoktatási gyakorlat vége. Így tehát a záróvizsga a teljes, 5 féléves tanári mesterképzést követi.

A 15/2006. OKM rendelet szól a tanári képesítő vizsgáról:

8.4. *A szakmai gyakorlat, amelynek előírt formái:*

*Az összefüggő egyéni gyakorlat kreditértéke 30 kredit. A gyakorlat során a hallgató a vezetőtanár és a tanárképző szakember felügyelete mellett **elkészíti** – a tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – **portfóliót, amely a szakdolgozat részét és a tanári képesítő vizsga tárgyát képezi.***

A tanári mesterképzést lezáró komplex vizsga jelölésére a „**Tanári záróvizsga**” elnevezést alkalmazzuk (jelen szövegben a következőkben: TZV).

II. A tanári záróvizsgára bocsátás feltételei

- **végbizonyítvány** (abszolutórium) ami az előírt krediteket teljesítésével együtt tanúsítja a választott *szakképzettségként* letett *zárószigorlat* sikeres letételét, „a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a nyelvvizsga letételének és szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt kreditpontok kivételével a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. (Ftv. 147.§ 45.)
- benyújtott (és írásban elbírált) **szakdolgozat**, amely az ötödik félévi összefüggő egyéni gyakorlat alapján elkészített *portfóliót* is tartalmazza¹.

¹ A portfólió tartalmazhat digitális részeket is (e-portfólió).

Zárószigorlat: a tanárjelölt által választott szakképzettség ismeretanyagának és kompetenciáinak számonkérési (vizsga) formája. Anyaga az adott szakterület teljes ismeretanyagát komplex módon tartalmazza. A zárószigorlatot egyrészt – a szakmódszertanon kívül – előírt szakmai kreditek megszerzése után, másrészt a gyakorló félévet megelőzően kell letenni, annak érdekében, hogy a tanárjelölt diszciplinárisan felkészülten kezdhesse féléves összefüggő gyakorlatát.

III. A tanári záróvizsga részei és tartalma, a záróvizsga bizottság:

1. *A tanári szakdolgozat bemutatása és védelése.* A témavezető irányításával elkészített szakdolgozat részét képezi a portfólió, azaz „a tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését”² részletezően bemutató, előzetes szempontok szerint rendszerezett dokumentumgyűjtemény. A szakdolgozatról – felkérés alapján – hivatalos bíráló készít írásos bírálatot és tesz javaslatot annak érdemjegyre. (A TZV Bizottság egyik tagja – a témavezető véleménye és a hivatalos bíráló értékelése alapján – véleményét ismerteti a TZV Bizottsággal.) A bemutatást/védést a TZVB önálló érdemjeggyel értékeli.

2. *Szóbeli vizsga*, amelynek célja annak feltérképezése, hogy a jelölt hogyan, milyen színvonalon tudja kiterjedt szaktárgyi-diszciplináris tudását az iskolai oktatás gyakorlatában alkalmazni.

A szóbeli vizsga tematikáját és tételeit az adott intézményben a diszciplináris modulok oktatói és a tantárgypedagógusok közösen dolgozzák ki, törekedve arra, hogy a komplex kérdések a diszciplináris tudás átadásának módszereire, a tanulási folyamat segítésének, a tanulásszervezésnek – az adott témakörhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz jól illeszkedő – módzataira vonatkozzanak. A tételek lehetőséget adnak a jelölt által már elsajátított tanári kompetenciák színvonalára vonatkozó következtetések levonására is.

A bizottság: az elnökön kívül – aki a neveléstudomány vagy a lélektan minősített, vezető oktatója – tagok a szakdiszciplinák, a szakmódszertanok, valamint a külső bázisiskolák mentortanárainak képviselői, továbbá tag lehet a jelölt témavezetője és a bíráló.

² 15/2006. sz. OM. rendelet, 8.4.

IV. A tanári záróvizsga lebonyolítása és az érdemjegy kiszámítása:

1. A (csoportos) tanítási gyakorlat értékelését az intézményi gyakorló iskola szakvezető tanára és a módszertan oktatója végzi, a féléves közoktatási gyakorlaton nyújtott teljesítmény értékelését pedig külső bázisiskola mentortanára, a szakmódszertan és a pedagógikum oktatója közösen alakítja ki. A TZV Bizottsága a jelöltről alkotott összekepe kialakításakor figyelembe veszi ezeket a minősítéseket=
2. A TZV megszervezésének és lebonyolításának módja intézményi hatáskörbe tartozik. A TZV minőségbiztosítását a MAB a 8 éves akkreditáció során végzi el, illetve az intézmény saját minőségbiztosítási rendszerének hatékony működtetése során folyamatos (ön)kontrollnak veti alá.
3. A TZV nyilvános.
4. A TZV összesített (átlagolt) érdemjegyet alkotó rész-érdemjegyek (egyenlő súllyal):
 1. a tanári szakdolgozat (értékelője a téma-

vezető és az opponens); 2. a tanári szakdolgozat (ezen belül a portfólió) bemutatása és védelme (értékelője a TZV Bizottság); 3. a szóbeli vizsga, azaz a TZV során elhangzott szóbeli felelet értékelése (értékelője a TZV Bizottság); 4. a gyakorlóiskolában végzett (csoportos) tanítási gyakorlat érdemjegye (értékelője a gyakorló iskolai (szak)vezető tanár); 5. a tanári mesterképzés ötödik félévében végzett összefüggő közoktatási gyakorlat érdemjegye (értékelője a bázisiskolai mentortanár, a módszertan és a pedagógikum oktatója).

5. Ha az öt jegy közül bármelyik elégtelen, akkor a TZV is elégtelen. Az ismételt TZV során az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

V. Az oklevél minősítése:

A tanári oklevél minősítését a szaktárgyi-diszciplináris két zárószigorlat és a TZV érdemjegyének átlaga képezi.

Önértékelési útmutató a művészeti szakok számára

2007/10/IV. sz. MAB határozat (07.12.07.)

A művészeti szakok párhuzamos vizsgálatához, a művészeti szakok számára készült Önértéke-

lési útmutató, a plénum jóváhagyása után felkerült a testület honlapjára, a www.mab.hu Szabályok menüpont alatt olvasható.

A szakindítások módosított akkreditációs követelményei

2007/10/V. sz. MAB határozat (07.12.07.)

A MAB 2007. december 7-i plénuma 2007/10/V. számú határozatával módosította az Alap- és mesterképzési szakok indításának akkreditációs követelményeit. A követelmény-

rendszer hatályba lépése: 2008. február 1. A követelményrendszer a MAB honlapján elérhető: www.mab.hu Szabályok menüpontban, illetve a Friss hírekben (07.12.17.)

A MAB minőségbiztosítása

2007/10/VI. sz. MAB határozat (07.12.07.)

I. A MAB feladata

Küldetésnyilatkozat

A MAB küldetése: az Országgyűléstől kapott felhatalmazás alapján az Európai Unióhoz csatlakozott Magyar Köztársaság társadalmi feladatainak, állampolgárainak boldogulását segítő felsőoktatási-értelmesítő intézményeinek, ezek szervezetének, működésének és szakembercsoportjainak, műhelyeinek minősé-

gi fejlesztéséhez való hozzájárulás. A MAB általános célja a magyar felsőoktatás minőségének védelme, a törvényekbe, jogszabályokba foglalt követelményeknek megfelelő működés biztosítása, a felsőoktatás minősége fejlesztésének támogatása.

A felsőoktatásban az egyes képzési programok és az intézményi működés elvárt minőségének fenntartása és javítása, a minőségfejlesztési programok megalkotása az érintett – autonómiájuk érvényesítésével feladataikat teljesítő –

felsőoktatási intézmények feladata. Ezt a tevékenységet rendszeres akkreditációs értékeléssel és az akkreditációs eljárás során ajánlások megfogalmazásával a MAB segíti. A MAB ugyanakkor a felsőoktatás állami irányításához is segítséget nyújt egyedi államigazgatási jellegű engedélyezési döntésekhez, minőség- és általános oktatáspolitikai koncepciók, jogszabályok kialakításához, korrekciójához felhasználható, törvényben előírt rend szerint kialakított szakértői véleményével.

A MAB szervezetében, működésében és döntéshozatalai során független szervezetként működik.

A MAB működése során kiemelt figyelmet fordít partnerei autonómiájának tiszteletére.

A MAB ezzel együtt fontosnak tartja a felsőoktatási intézményekkel, a tagjait delegáló szervezetekkel (MRK, MTA, OKNT, OKB, felhasználók), valamint az oktatási kormányzattal (OKM), nemkülönb a hallgatói érdekképviseletet ellátó szervezetekkel való jó kapcsolat ápolását és fejlesztését.

Az ágazati irányítás, a felsőoktatás-politika, benne a minőségpolitikai elvek és a vonatkozó jogi szabályozás kialakítása az oktatási kormányzat feladata. E munkát a MAB szakértői tevékenysége mellett további, elsősorban állami (FTT, Oktatási Hivatal, Oktatáskutató és Fejlesztési Intézet stb.), illetve (meghatározott működési körben és keretek közt) non-profit, for-profit szervezetek is segítik. A MAB e szervezetekkel a közös célok megvalósítása érdekében együttműködésre törekszik.

Minőségpolitika

1. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban MAB) testülete és titkársága kinyilvánítja a felsőoktatás intenzív fejlesztése iránti elkötelezettségét. Ennek megvalósításába bevonja a testület tagjait, a titkárság munkatársait és a feladatainak ellátásában közreműködő szakértők körét.

2. A szervezet munkája során olyan feltételeket teremt, biztosít és fejleszt, amelyek

- *biztosítják a jogkövető magatartás és a szakszerűség optimális érvényesülését;*
- *tekintetbe veszik az egységesülő európai felsőoktatási térség egyezményeken és szakmai belátásokon alapuló normáit és irányelveit;*

- *a felsőoktatási intézmények munkájának hatékony támogatását, segítségét szolgálják;*
- *a pontos, gyors, körültekintő munkavégzést segítik.*

3. A MAB az adott történelmi korszakban, oktatás- és társadalompolitikai környezetben a lineáris képzésre való áttérésből adódó feladatai között, a Felsőoktatási törvénybe foglalt akkreditációs feladatok teljesítése során az új szakok indításával kapcsolatosan egységesen kinyilvánított és közzétett követelmények érvényesítését tartja fontosnak. Mindent megtesz annak érdekében, hogy véleményének kialakításában maradéktalanul érvényesülhessenek a szakmai és etikai normák. Ennek érdekében a plénumon elfogadott dokumentumok nyilvánosságát biztosítja – első sorban a korszerű elektronikus felületek igénybevételel.

4. Az akkreditációs folyamatban résztvevő szakemberek, így a látogató bizottságok munkájának segítésére szempontrendszer dolgoz ki, és ezt a tapasztalatok alapján folyamatosan fejleszti. A szempontrendszer biztosítja a törvényekbe foglalt követelmények szigorú ellenőrzését, egyben a vizsgált intézmény minőségbiztosítási rendszere működésének értékelését, fejlesztési lehetőségeinek feltárását.

5. A látogató bizottságok összeállításánál figyelembe veszi e munkában korábban részt vett szakemberek tapasztalatait. Képzésekkel, tapasztalatcserék szervezésével hozzájárul az értékelő munka fejlesztéséhez. A bizottságok megszervezése során épít a MAB bizottságainak szakembereire.

6. A program- és intézményi akkreditációs eljárásban közreműködő szakértők munkáját a MAB titkárság munkatársai folyamatosan, igényes, korrekt adminisztrációs munkával segítik.

7. A MAB tevékenysége keretei közt biztosítja tagjainak és titkárságának folyamatos tájékozódását, illetve – szükség esetén – képzését.

2. A működés minőségére vonatkozó célok

A MAB működésére és feladatainak teljesítése során a felsőoktatási intézményekre és programokra vonatkozó jogszabályi előírások maradéktalan betartása.

A MAB SzMSz-ének és további belső szabályzatoknak, valamint az Etikai Kódexnek megfe-

elő működés, utóbbi esetében különös tekintettel az összeférhetetlenségi szabályok követésére, a pártatlanságra s a tényeken alapuló döntéshozatalra.

Az akkreditációs követelményrendszer és az akkreditációs, minőségértékelési megállapítások és szakértői vélemények megfogalmazása során alkalmazott módszerek korszerűségének és konzisztenciájának biztosítása.

A MAB tevékenységében érintettek, a partnerek megaláztatásának kivívása és megtartása.

A felsőoktatási minőségértékelési szakma nemzetközi gyakorlatát, európai sztenderdjeit és elvárásait tekintetbe vevő működés.

A MAB működésében felelős szervezetek és szereplők, szakemberek minőség tudatosságának, minőségkultúrájának kialakítása, fenntartása és fejlesztése.

A közpénzek felhasználására vonatkozó hatékonysági, gazdaságossági és nyilvánossági normák követése.

E célok teljesítését a MAB működése során következetesen érvényesített nyilvánosság is biztosítja.

3. A működés minőségére vonatkozó célok elérésének eszközrendszere, belső minőségbiztosítási rendszer

A fenti célok elérésének biztosítására a MAB belső minőségbiztosítási rendszert működtet.

Ennek főbb elemei a következők:

3.1. A MAB működésére és a felsőoktatási intézmények és programok minőségével szemben támasztott elvárásokra vonatkozó jogszabályi előírások és ezek érvényesülésének rendszeres figyelése, a jogszabályi környezet változásait követő belső szabályozás.

3.2. A MAB SzMSz-ének, további belső szabályzatoknak és az Etikai Kódexnek megfelelő működés rendszeres figyelése, e szabályzatok rendszeres – legalább 3 évenkénti, de szükség szerinti – felülvizsgálata és frissítése.

3.3. Az akkreditációs követelményrendszer és az akkreditációs, minőségértékelési tevékenységek során alkalmazott eljárások, módszerek rendszeres – legalább 3 évenkénti, de szükség szerinti – felülvizsgálata és frissítése, különös tekintettel az akkreditációs és minőségértékelési vizsgálatok tárgyainak sokféleségére, a sajátosságokra tekintettel lévő adaptivitás biztosítására, az eljárások tapasztalataira.

3.4. A MAB tevékenységével érintettek elégedettségének rendszeres vizsgálata (visszacsatolások igénylésével), s az eredmények ismeretében a szükséges intézkedések meghozatala.

3.5. A felsőoktatási minőségértékelési szakma nemzetközi gyakorlatának, sztenderdjeinek és elvárásaink rendszeres figyelése, s lehetőség szerint ezek kialakításában, az illetékes nemzetközi szervezetek munkájában való aktív részvétel, s e tapasztalatok felhasználása a MAB tevékenységében. A MAB működésének minőségét és az európai sztenderdeknek való megfelelést legkésőbb 2010-ig, ezután ötéves ciklusokban külső, lehetőség szerint nemzetközi szakértői vizsgálatnak veti alá.

3.6. A minőségbiztosítási rendszer jó működésének garanciája a MAB tagok, titkársági munkatársak, állandó és alkalmi szakértők részvétele a minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tevékenységben. Ennek érdekében a MAB rendszeres tájékozódást végez a testületi tagok, titkársági munkatársak, közreműködő szakemberek körében a működés minőségére és a lehetséges/szükséges minőségfejlesztési intézkedésekre vonatkozóan.

3.7. A MAB eljárásaiban közreműködő szakértők számára rendszeresen felkészítést tart, tőlük szervezett formában visszacsatolást kér.

3.8. A minőségbiztosítási rendszer része a MAB Felülvizsgálati Bizottságtól és Felügyelő Bizottságtól érkező, a MAB működésének jobbítására vonatkozó észrevételek megtárgyalása, s ezek nyomán a szükséges intézkedések megtétele.

3.9. A minőségbiztosítási rendszer további fontos eleme a MAB tanácsadó testületeinek működtetése. A Magyar- illetve a Nemzetközi Tanácsadó Testület rendszeres formában véleményt nyilvánít a MAB működéséről, s ennek javítására javaslatokat fogalmaz meg. Az e javaslatok nyomán hozott intézkedésekről a MAB a javaslattevő testületet írásban tájékoztatja.

3.10. A minőségbiztosítási rendszer kialakításában, fejlesztésében, működésének követésében a MAB Minőségfejlesztési Bizottsága is részt vesz.

3.11. A MAB minőségbiztosítási rendszere kialakítása, karbantartása és fejlesztése érdekében áttekinti és folyamatosan karbantartja tevékenységeinek folyamatszámleltű leírását, e folyamatok szabályozási rendszerét, az érdekeltek elégedettségének becslését.

3.12. A MAB minőségbiztosítási rendszere keretében jelöli ki ennek felelősségi köreit és szerepeit.

3.13. A MAB minőségbiztosítási rendszere hatékonysága érdekében korszerű színvonalon biztosítja ennek informatizálási feltételeit, a

minőségbiztosítási projekt/ek megvalósításához szükséges erőforrások előteremtésére törekszik.

3.14. A MAB minőségbiztosítási rendszerének eredményes működtetését azzal is segíteni kívánja, hogy lehetőség szerint részt vesz hazai és nemzetközi minőségügyi pályázatokban, projektekben, rendezvényeken az itt szerzett tapasztalatokat értékeli, értelmezi, működése folyamatos továbbfejlesztésében hasznosítja.

4. Dokumentáció

A MAB minőségbiztosítási rendszere a túlzott formalizálás és dokumentációközpontúság csapdait elkerülve az érdemi, tartalmi megközelítésre, a tényleges működésre koncentrál. A minőségbiztosítási rendszer dokumentációja a következő.

Minőségbiztosítási rendszer Mappa (a minőségbiztosítási rendszer alapidokumentumainak aktuális változatai)

- küldetésnyilatkozat (jelen dokumentumban)
- minőségpolitika (jelen dokumentumban)
- SzMSz
- Etikai Kódex
- Akkreditációs követelmények
- Felülvizsgálati Bizottság ügyrendje
- Felügyelő Bizottság ügyrendje
- Indokolt esetben létrehozott bizottsági szabályzatok, szabályzat-értékű határozatok

Minőségbiztosítási rendszer Archivum

A minőségbiztosítási rendszer alapidokumentumainak korábbi változatai

4.3. Éves minőségügyi dosszié

- A MAB működésére vonatkozó beszámolók, összefoglaló jelentések
- Az adott évben készült felmérések, vizsgálatok dokumentációja
- Tanácsadó testületek visszajelzései
- Nem szervezett visszacsatolások
- Kimutatás panaszkezelésekről, fellebbezésekről

A MAB működése szempontjából további lényeges és megőrzendő dokumentumok a következők:

4.4. A MAB hatályos szabályzatainak, eljárási rendjeinek, fontosabb működési határozatainak gyűjteménye (szabályzati portfólió)

4.5. MAB határozatok az indoklással (Határozatok Tára elektronikus formában, emlékeztők elektronikus és papíron)

4.6. A MAB felelős figyelmet fordít elektronikus honlapján való tájékoztatásra, a honlap rendszeres és gyors frissítésére.

5. Megfelelés az európai sztenderdeknek

Jelen dokumentumban bemutatott minőségbiztosítási rendszeremerek vonatkozásában releváns és iránymutató európai sztenderdek a minőségbiztosítási ügynökségek számára a következők:

Küldetésnyilatkozat: 2.6.5. számú sztenderd
Elszámoltathatóság, belső minőségbiztosítás:
2.6.8. számú sztenderd

A MAB a mindenkori európai felsőoktatási minőségbiztosítási sztenderdek és ajánlások nyomán követését és adaptálását, ennek megfelelő nemzetközi beágyazottságának fenntartását és fejlesztését működése minőségi sarokkövének tartja (pl. ENQA tagság).

Önértékelési eljárás – A MAB külső értékelése

2007/10/VII. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Az Önértékelési jelentés vázlatát, az önértékelési munkacsoport felállítását, teendőit, mun-

kájának ütemezését a testület decemberi ülésén jóváhagyta.

A MAB csatlakozása a 7. Nevelésügyi Kongresszus előkészületeihez

2007/10/VIII. sz. MAB határozat (07.12.07.)

16 szakmai szervezet 2007 februárjában tette közzé Felhívását a 7. Nevelésügyi Kongresszus 2008. augusztusi összehívására. (1848 óta

nagy történelmi társadalmi fordulóponatok idején eddig hat alkalommal került sor ilyen nagyszabású, az egész közvéleményt megmozgató szándékozó eseményre, a szakma „nagy

párbeszédére”. Legutóbb 1993-ban volt hasonló rendezvény.) Társadalmi kezdeményezésről van szó, de a szervezők bírják az érintett miniszterek védnöki támogatását.

A felhívás megszövegezői az alábbi célokat tűzték ki: a változások indokolják azt, hogy a nevelés-oktatás iránt elkötelezett társadalmi és szakmai szervezetek 15 év elteltével újra országos kongresszuson vitassák meg a magyarországi nevelés ügyét azzal a céllal, hogy a civil szféra, az iskolafenntartók, az állam, az érintett szakmák elméleti és gyakorlati képviselői együttesen

- elemezzék az oktatásügyben halmozódó problémákat és a megtett reformlépések hatását,
- mutassák be a társadalomban, illetve a gazdaságban zajló folyamatok és az oktatásügy kölcsönhatását Magyarországon, s egyben tegyenek javaslatot a kívánatos és lehetséges fejlődés irányaira;
- teremtsenek alkalmat a nevelésügyért, az oktatásért közvetlen felelősséget viselők eszmecseréjére, együttműködésének erősítésére;

- mindezzel érdemben járuljanak hozzá ahhoz, hogy a nevelésügy társadalmi közügyé váljon.

A Kongresszus szervezőbizottságát Benedek András professzor, Tudományos Bizottságát Halász Gábor professzor vezetik. A szervezők csatlakozásra szólították fel az érintett köröket. 2007. októberig további hetven szervezet, köztük több felsőoktatási intézmény csatlakozott. Folyamatosan készülnek a vitaanyagok, megindultak a helyi párbeszéddek, megkezdődtek a műhelyviták. A tervezet szerint nyolc szekció tanácskozik majd, ezekből több közvetlenül érinti a felsőoktatást.

A MAB csatlakozásával kifejezi azt a szakmai támogatást, mellyel a MAB követi az előkészületeket elismervén a Kongresszus fontosságát. A Kongresszusra a jelentkezés, vagyis a személyes részvétel lehetőségének biztosítása további, egyéni aktus.

A folyamatos információ a kongresszusi weboldaltól letölthető (www.nk7.hu).

SZEMÉLYI HÍREK

A második körös akkreditációs értékelésben résztvevő intézmények ad hoc kollégiumainak tagjai (2006/2007-es tanév)¹

2007/6/VII/1. sz. MAB határozat (07.06.01.)

intézmény	karok	LB elnök	Javasolt ad hoc kollégiumi tagok ²
1. NYME (Sopron)	1. Apáczai Csere János Kar 2. Benedek Elek Pedagógiai Kar 3. Erdőmérnöki Kar 4. Faipari Mérnöki Kar 5. Geoinformatikai Kar 6. Közgazdaságtudományi Kar 7. Mezőgazd- és Élelmiszertud. K. (Móvár)	Páczelt István	Pepó Péter , Dimény Judit, Pálffy Sándor, Kis Tóth Lajos, Lamm Vanda Kerekes Sándor, Trencsényi László,
2. PTE (Pécs)	1. Bölcsészettudományi Kar 2. Egészségtudományi Kar 3. Felnőttképz. és Emberi Erőforrás Fejl. K. 4. Illyés Gyula Főiskolai Kar 5. Közgazdaságtudományi Kar 6. Pollack Mihály Műszaki Kar 7. Természettudományi Kar Állam- és Jogtudományi Kar Általános Orvostudományi Kar Művészeti Kar	Bessenyei Lajos	Kulcsár Szabó Ernő, Lukács István, Gera István, Hunyady György, Rostoványi Zsolt, Kerekes Sándor , Penninger Antal, Keviczky László, Pálffy P. P., Trencsényi László E karokon folyó <u>képzések értékelését</u> a párhuzamos akkreditációs eljárás folyamán végezte/végzi el a MAB.
3. BGF (Budapest)	1. Ker., Vendégl. és Idegenforg. Főisk. Kar 2. Külkereskedelmi Főisk. Kar 3. Pénzügyi és Számviteli Főisk. Kar	Kerekes Sándor	Helgertné Szabó Ilona, Sipos Zoltán , Rostoványi Zsolt, Trencsényi László
4. KF (Kecskemét)	1. Kertészeti Főiskolai Kar 2. Gépipari és Automat. Műszaki Főisk. Kar 3. Tanítóképző Főiskolai Kar	Sima Dezső	Dimény Judit, Keviczky László , Trencsényi László
5. Általános Vállalkozási Főiskola (Bp.)		Szintay István	Helgertné Szabó Ilona, Iványi Károly , Rostoványi Zsolt, Trencsényi László
6. Modern Üzleti Tudományok Főiskolája (Tatabánya)		Balaton Károly	Helgertné Szabó Ilona, Iványi Károly , Trencsényi László
7. Eötvös József Főiskola (Baja)		Hunyady Györgyné	Pukánszky Béla , Penninger Antal, Rostoványi Zsolt, Kerekes Sándor, Trencsényi László
8. Adventista Teológiai Főiskola (Bp.)		Fekete Károly	<i>Hit- és vallástudományok biz.</i> + <i>Pukánszky Béla és Trencsényi László szakvéleményét kikéri</i> (ld. MAB 2006/4/VII/1. sz. határozatot)
9. Egrei Hittudományi Főiskola (Eger)			
10. Győri Hittudományi Főiskola (Győr)			
11. Pécsi Püspöki Hittud. Főiskola (Pécs)			
12. Sapientia Szerzetesi Hittud. Főiskola (Bp.)			
13. Szegedi Hittudományi Főiskola (Szeged)			
14. Szent Atanáz Görög Kat. Hittud. F. (Nyíregyháza)			

*Trencsényi László a Minőségfejlesztési bizottság elnöke az ad hoc kollégiumok mindegyikének tagja!*¹ Feladat: a vonatkozó intézmények második körös akkreditációs értékeléséről készült LB jelentés megvitatása.

Az ad hoc kollégium által jóváhagyott jelentést a vizsgált intézmény tájékoztatásként megkapja. Az intézmény által az ehhez fűzött esetleges megjegyzésekkel együtt kerül az ad hoc kollégiumi jelentés a plénum elé.

Ad hoc kollégiumi ülések időpontja: lehetőleg plénumnapokon, illetve az illetékes referens szervezése nyomán egyéb időpontban.

² Tagjelöltek: a plénum képzési ág szerint illetékes tagjai. (Bold: a javasolt ad hoc bizottsági elnök.)

Személyi változás a MAB Nemzetközi bizottságában

2007/6/VII/2. sz. MAB határozat (07.06.01.)

A Nemzetközi bizottság személyi összetételében változás szükséges, mivel az eredetileg elfogadott tag a tagságot ebben a bizottságban (az

ET bizottság mellett) nem tudja vállalni. Kertész András MTA lev. tag, egyetemi tanár (DE BTK) helyett: Bókay Antal Csc egyetemi tanár, rektorhelyettes (PTE BTK)

MAB új Nemzetközi Tanácsadó Testülete (NTT) 2007-2009

2007/7/VIII. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB plénuma az NTT tagjaiként a következő személyeket kéri fel, amennyiben a felkérést a jelöltek elfogadják.

tatási Minőségbiztosító Hálózat (ENQA) első elnöke, tagja volt annak a nemzetközi bizottságnak, mely 1999-2000-ben elvégezte a MAB külső értékelését. (Előző két ciklusban volt tag.)

Már volt NTT tagok:

1. **Eric Froment**, FRANCIAORSZÁG, közigazdász, a Lumière-Lyon 2 Egyetem professzora, volt elnöke, 1998-2001 a francia Rektori Konferencia elnöke, 2001-2004 között az EUA elnöke. (Előző ciklusban volt tag.)
2. **Jürgen Kohler**, NÉMETORSZÁG, jogász, 1994-2000 között a greifswaldi Egyetem rektora, jelenleg egyetemi tanár, 2005-2007-ig a német Akkreditierungsrat elnöke, a német ACQUIN akkreditációs ügynökség tagja volt, az EUA Quality Culture (intézményi belső minőségbiztosítást átfigó) projekt koordinálója, több belső koncepciójának kidolgozója, az Erfurti Tudományos Akadémia tagja. (Előző ciklusban volt tag.)
3. **Christian Thune**, DÁNIA, politológus, a Dán Minőségértékelő Intézet (EVA) igazgatója volt 2006. végi nyugdíjba vonulásáig, 2000-2005 között az Európai Felsőok-

Még nem voltak tagok:

4. **Nick Harris**, ANGLIA, biológus, a QAA fejlesztési igazgató-helyettese, sok nemzetközi projekt és konferencia aktív résztvevője (pl. TEEP II).
5. **Jasna Helena Mencer**, HORVÁTORSZÁG, vegyészmérnök, 2002-2006-ig a Zágrábi Egyetem rektora, a Danube Rectors' Conference és több más nemzetközi szervezet tagja volt.
6. **Helmuth Konrad**, AUSZTRIA, történész, az osztrák magán egyetemeket értékelő Akkreditierungsrat elnöke 2000-2005 között, a grazi egyetem volt rektora (1993-97), korábbi ENQA Board tag és a CEE Hálózat Steering Committee tagja volt.
7. **Stanislaw Chwirot**, LENGYELORSZÁG, fizikus, a CEE Hálózat Steering Committee tagja volt, a lengyel University Accreditation Commission korábbi elnöke.

Változás az Anyag- és gépészmérnöki bizottság összetételében

2007/7/X/2. sz. MAB határozat (07.10.05)

Az Anyag- és gépészmérnöki bizottság személyi összetételében összeférhetlenségi okból (rektori kinevezés) változás szükséges. Danyi Jó-

zsef CSc, főiskolai tanár (Kecskeméti Főiskola új rektora júl. 1-től) helyett: **Kodácsy János** PhD, főiskolai tanár (Kecskeméti Főiskola GAMFK)

A tanári záróvizsga követelményeinek kidolgozását végző ad hoc bizottság összetétele

2007/7/X/3. sz. MAB határozat (07.10.05)

A tanári záróvizsga követelményeinek kidolgozására a következő ad hoc bizottság felállítását támogatta a plénum:

1. Pukánszky Béla (elnök)

2. Kis-Tóth Lajos
3. Kulcsár-Szabó Ernő
4. Padisák Judit
5. Pálffy Péter Pál

A Hit- és vallástudományok bizottsága új tagja

2007/8/IX/1. sz. MAB határozat (07.10.05.)

A Tan Kapuja Buddhista Egyház vezetőjének, Mireisz Lászlónak a javaslatára a Hit- és vallástudományok bizottságában összeférhetetlen-

ségi okból (rektori kinevezés) változás: Ruzsa Ferenc rektor helyett **Kósa Gábor** egyetemi docens (Tan Kapuja Buddhista Főiskola) a bizottság új tagja.

Az Irodalomtudományi bizottsága új tagja

2007/8/IX/2. sz. MAB határozat (07.10.05.)

Az Irodalomtudományi bizottság személyi összetételében összeférhetlenségi okból (rektori kinevezés) változás: Jánosi Zoltán CSc, főisk.

tan. (a Nyíregyházi Főiskola új rektora júl. 1-től) helyett: **Pál József** DSc, egyetemi tanár (Szegedi Tudományegyetem BTK, Olasz tsz.) a bizottság új tagja.

A Kémiai és vegyészmérnöki bizottság új tagja

2007/8/IX/3. sz. MAB határozat (07.10.05.)

A Kémiai és vegyészmérnöki bizottság személyi összetételében összeférhetlenségi okból (rektori kinevezés) változás: Rédey Ákos DSc,

egyetemi tanár (a Pannon Egyetem új rektora júl. 1-től) helyett: **Bartha László** CSc, egyetemi tanár (Pannon Egyetem Mérnöki Kar, dékánhelyettes) a bizottság új tagja.

A Felhasználói bizottság új tagja

2007/8/IX/4. sz. MAB határozat (07.10.05.)

A Felhasználói bizottság személyi összetételében a Szálloda Szövetség korábbi delegáltjának munkahely változtatása miatt változás: Zwickl Péter (a Szálloda Szövetség korábbi

igazgatója) helyett: **Temesvári Zsolt**, a Hilton Hotel Humánpolitikai igazgatója, a Szálloda Szövetség humánpolitikai képviselője a bizottság új tagja.

LB elnökök a művészeti szakok párhuzamos vizsgálatában

2007/9/X/1. sz. MAB határozat (07.10.26.)

A plénum a MAB elnöke javaslatait az alábbiak szerint hagyta jóvá:

Képzőművészet – osztatlan képzés LB elnök: Zwickl András

Színházművészet – osztatlan + látványtervezés BA LB elnök: Bálint András (?)

Zeneművészet BA LB elnök: Dobszay László
Építőművészet BA LB elnök: Janesch Péter
Iparművészet BA LB elnök: Horányi Özséb
Film- és videoművészet BA LB elnök: Szomjas György
Művészetközvetítő BA képzések: Zenekultúra BA LB elnök: Duffek Mihály, Vizuális kultúra

A 2. akkreditációs körben a 2007/2008-as tanévben sorra kerülő intézmények LB elnökei

2007/9/X/2. sz. MAB határozat (07.10.26.)

intézmény	karok	vezető	Javasolt LB elnök
BCE (Bp) Dr. Mészáros Tamás rektor	1. Élelmiszertudományi Kar	Dr. Balla Csaba	Bélyácz Iván e. t. MHAS, PTE
	2. Gazdálkodástudományi Kar	Dr. Hofmeister Ágnes	
	3. Kertészettudományi Kar	Dr. Tóth Magdolna	
	4. Közgazdaságtudományi Kar	Dr. Trautmann László	
	5. Tájékoztatói Kar	Dr. Csemez Attila	
	6. Társadalomtudományi Kar	Dr. Rostoványi Zsolt	

intézmény	karok	vezető	Javasolt LB elnök
ME (Miskolc) Dr. Patkó Gyula rektor	1. Állam- és Jogtudományi Kar	Dr. Szabó Miklós	Gaál Zoltán e. t. CSc, PE
	2. Bölcsészettudományi Kar	Dr. Fazekas Csaba	
	3. Comenius Tanítóképző FK	Dr. Komáromy Sándor	
	4. Egészségügyi Főiskolai Kar	Dr. Peja Márta	
	5. Gazdaságtudományi Kar	Dr. Szintay István	
	6. Gépészmérn. és Informatikai Kar	Dr. Döbröczöni Ádám	
	7. Műszaki Anyagtudományi Kar	Dr. Gácsi Zoltán	
	8. Műszaki Földtudományi Kar	Dr. Böhm József	
	9. Bartók Béla Zeneműv. Intézet	Dr. Sándor Zoltán	
PE (Veszprém) Dr. Rédey Ákos rektor	1. Bölcsészettudományi Kar	Dr. Szilágyi István	Inzell György DSc e. t., ELTE
	2. Gazdaságtudományi Kar	Dr. Kovács Zoltán	
	3. Georgikon Mgt. Kar (Keszthely)	Dr. Dubleczy Károly	
	4. Mérnöki Kar	Dr. Horváth Ottó	
	5. Műszaki Informatikai Kar	Dr. Friedler Ferenc	
Budapesti Kommunikációs Főiskola		Dr. Vass László, rektor	Barakonyi Károly DSc ,e. t., PTE
Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Főisk.		Dr. Lengyel Márton rektor	Niklai Ákos Száll. Sz. tb. elnök
Magyar Tánművészeti Főiskola		ifj. Nagy Zoltán rektor	Törzsök Éva f. t., CSc, HFGTF
Szolnoki Főiskola		Dr. Székely Péter, rektor	Balogh Árpád DSc, e. t., NyF
1. Baptista Teológiai Akadémia		Dr. Almási Tibor r.	Dolhai Lajos Egri Hittudományi Főiskola
2. Esztergomi Hittudományi Főiskola		Dr. Székely János r.	
3. Pápai Református Teológiai Akadémia		Dr. Vladár Gábor r.	
4. Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola		Dr. Varga István r.	
5. A Tan Kapuja Buddhista Főiskola		Ruzsa Ferenc r.	Staller Tamás ORZSE
6. Püskösdi Teológiai Akadémia		Paul Gracza r.	
7. Sola Scriptura Teológiai Főiskola		Vankó Zsuzsanna r.	
8. Szent Pál Akadémia		Németh Sándorné r.	
9. Wesley János Lelkészsképző Főiskola		Dr. Iványi Gábor r.	

LB elnök a színház- és táncművészeti képzések párhuzamos vizsgálatában

2007/10/X/1/1. sz. MAB határozat (07.12.07.)

A MAB elnökének javaslatára a **színház- és táncművészeti képzéseket** látogató bizottság elnökének felkért dr. Almási Miklós helyett –

aki felkérést nem vállalta – a plénum támogat-
ta **Radnóti Sándor** egyetemi tanár (ELTE BTK
Eszttétikai tsz.) felkérését.

LB elnök javaslata az LB tagjaira a képzőművészeti képzések párhuzamos vizsgálatában

2007/10/X/1/2. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Zwinkl András, a **képzőművészeti képzések** párhuzamos akkreditációs eljárását végző LB elnökének javaslata az LB tagjaira:

Bán András PhD egyetemi docens, művészettörténész, ME, Kulturális és Vizuális Antropológia Intézet

Rényi András PhD egyetemi docens, művészettörténész, esztéta, ELTE, Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet

Szirtes János egyetemi docens, Munkácsy-díjas képzőművész, MOME Vizuális kommunikáció tsz.

Gerber Pál adjunktus, Munkácsy-díjas festő, képzőművész, ELTE TOFK Vizuális nevelési tsz.

A második akkreditációs körben a 2007/2008-as tanévben sorra kerülő intézmények - LB tagok
 2007/10/X/2. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Intézmény	Karok	A javaslattevő LB elnök	javasolt LB tagok
BCE <i>(Bp)</i> Dr. Mészáros Tamás rektor	1. Élelmiszertudományi Kar	Bélyácz Iván akadémikus, PTE	Muraközy László CSc DE Nagy Aladár DSc ME Szabó Gábor DSc PE Veress Gábor DSc (minőségügyi szakértő)
	2. Gazdálkodástudományi Kar		
	3. Kertészettudományi Kar		
	4. Közgazdaságtudományi Kar		
	5. Tájépítészeti Kar		
	6. Társadalomtudományi Kar		
ME <i>(Miskolc)</i> Dr. Patkó Gyula rektor	1. Állam- és Jogtudományi Kar	Gaál Zoltán CSc, PE	Berta Árpád SzTE BTK Mezei Barna ELTE ÁJK Kulcsár Béla BME Közl.mérm. Kar Vargáné dr. Szűcs Edit PhD, dékán, DE (minügy. szakértő)
	2. Bölcsészettudományi Kar		
	3. Comenius Tanítóképző FK		
	4. Egészségügyi Főiskolai Kar		
	5. Gazdaságtudományi Kar		
	6. Gépészmérn. és Informatikai Kar		
	7. Műszaki Anyagtudományi Kar		
	8. Műszaki Földtudományi Kar		
	9. Bartók Béla Zeneműv. Intézet		
PE <i>(Veszprém)</i> Dr. Rédey Ákos rektor	1. Bölcsészettudományi Kar	Inzelt György DSc, ELTE	Abádi Nagy Zoltán DE Koczor Zoltán BMF (min.ügyi szakértő) Szeidl László BMF Szendró Péter SzIE
	2. Gazdaságtudományi Kar		
	3. Georgikon Mgt. Kar (Keszthely)		
	4. Mérnöki Kar		
	5. Műszaki Informatikai Kar		
Budapesti Kommunikációs Főiskola	Barakonyi Károly DSc, PTE	Székely Csaba NYME KTK Hetesi Erzsébet SzTE KTK (tartalék) Horváth Attila CSc, ügyvezető (H&D Kft) (minügy. szakértő)	
Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Főisk.	Niklai Ákos , a Magyar Turizmus Zrt IT elnöke, a Magyar Szállodaszövetség tiszteletbeli elnöke	Dávid Lóránt , PhD, KRF Horváth Attila CSc, ügyvezető (H&D Kft) (minügy. szakértő)	
Szolnoki Főiskola	Balogh Árpád DSc, NyF	Antal János CSc, ÁVF Veresné Somosi Mariann CSc, ME (minügy. szakértő)	

INTÉZMÉNYI, KARI HATÁROZATOK

A művészeti szakok párhuzamos akkreditációja és a művészeti felsőoktatási intézmények intézményi akkreditációjának ütemezése 2008-2009

2008												2009						
Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Júni.	Júli.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Júni.	
	Képzőművészet		Színház- Táncműv.						Filmművészet					A 6 művészeti felsőoktatási intézmény akkreditációja				
		Zeneművészet								Iparművészet								
				Építőművészet				Művészetközvetítő										

Intézményi akkreditációs eljárást érintő változások

Akkreditációs útmutató és mellékletei

2007/8/II/2. *Intézményakkreditációs útmutató*

2007/8/II/3/1. [Intézmény működésének akkreditációs követelményei](#)

2007/8/II/3/2. [Kar működésének akkreditációs követelményei](#)

2007/8/II/3/3. [Kar létesítésének akkreditációs követelményei](#)

2007/8/II/4. [Intézményakkreditációs eljárás](#)

2007/8/II/5. [Intézményakkreditációs oklevél](#)

A MAB plénuma 2007. október 5-i plénumán elfogadta az Akkreditációs útmutatót és fenti mellékleteit, amelyek a MAB honlapján

www.mab.hu a Szabályok menüpontban olvashatók.

Intézményi akkreditációs jelentések

Adventista Teológia Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/1. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta az **Adventista Teológiai Főiskola** második intézményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésre (főiskolai szintű alapszak) vonatkozó akkreditációs határozatot és annak indoklását, valamint a jelentésben meg-

fogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB e határozatában **elfogadta**.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

Egri Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/2. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta az **Egri Hittudományi Főiskola** második intézményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésekre (alapképzés, osztatlan képzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indoklását, valamint a jelentésben megfo-

galmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma e határozatában **elfogadta**.

Aa MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

Győri Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/3. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta a **Győri Hittudományi Főiskola** második intézményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésekre (alapképzés, osztatlan képzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indoklását, valamint a jelentésben megfo-

galmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma e határozatában elfogadta.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/4. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta a **Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola** második intézményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésekre (alapképzés, osztatlan képzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indoklá-

sát, valamint a jelentésben megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma e határozatában elfogadta. A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/5. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta a **Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola** második intézményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésekre (alapképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat

és azok indoklását, valamint a jelentésben megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma e határozatában elfogadta.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

Szegedi Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/6. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta a **Szegedi Hittudományi Főiskola** második intézményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésekre (alapképzés, osztatlan képzés, szakirányú továbbképzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indok-

lását, valamint a jelentésben megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma e határozatában elfogadta.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola 2. intézményi akkreditációs jelentése

2007/7/XI/1/7. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A MAB lefolytatta a **Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola** második intéz-

ményi akkreditációs értékelését. Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne a képzésekre

(osztatlan képzés, alapképzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indoklását, valamint a jelentésben megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma e határozatában elfogadta.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférfési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

A BDF második körös akkreditációs értékelésének kérdése – halasztási kérelme

2007/7/XI/2. sz. MAB határozat (07.06.29.)

A Berzsényi Dániel Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetemmel történő egyesülését követő két éven belül a NYME-be integrálódott BDF akkreditációs értékelését – mintegy

a NYME akkreditációs értékelésének kiegészítéseként – el kell végezni. A kiegészítő akkreditációs értékelés indításáról a MAB elnöke a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektorának időben tájékoztatást küld.

Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola, törvényességi ellenőrzés

2007/7/XII. sz. MAB határozat (07.06.29.)

(A MAB 2006/6/VII/3 sz. határozatának módosítása)

A MAB az OKM törvényességi ellenőrzése alapján a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 139 § (4) alapján a nevezett határozat ezen pontjait hatályon kívül helyezi, és a törvényességi ellenőrzési eljárás kapcsán tartott vizsgálat során felmerült szempontok alapján az alábbiakra módosítja a fenti határozatát:

„A Főiskola 2007. december 31-ig igazolja, hogy oktatói megfelelnek a saját maga alkotta Szervezeti és Működési Szabályzatában foglalt feltételeknek. Konkrétan:

- Németh Orsolya docens, PhD fokozat megszerzése szükséges (a docensi munkakör betöltésének feltétele),
- Németh Péter adjunktus, doktori képzés megkezdése szükséges (az adjunktusi munkakör betöltésének feltétele),
- Tasi István adjunktus, doktori képzés megkezdése szükséges (az adjunktusi munkakör betöltésének feltétele),
- Tóth Gábor adjunktus, doktori képzés megkezdése szükséges (az adjunktusi munkakör betöltésének feltétele).”

A MAB a korábbiakban az OKM-mel történt levélváltások során megfogalmazott szakmai véleményét fenntartja. Fontosnak tartja továbbá kifejteni a következőket.

1. A 139. § (4) bekezdése azt a rendelkezést tartalmazza, hogy hitéleti képzés esetén a képzésben részt vevő oktatókkal, tanárokkal kapcsolatos követelmények meghatározása az egyházi fel-

sőoktatási intézmény joga. Ez a kitétel a törvényben nem pusztán tényközlés, hanem olyan kötelezettség, mely szerint az egyházi felsőoktatási intézménynek erről rendelkeznie kell. A minőség-hitelesítés keretében pedig vizsgálni kell azt, hogy a törvényi kötelezettségnek megfelelően megalkotott szabályzatának megfelelően működik-e az adott intézmény. A *Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola* szabályzata az oktatókkal szemben támasztott követelményeket igen röviden intézi el, de még ennek sem felel meg maradéktalanul a Főiskola minden oktatója. (Ld. a fentiekben.)

2. A többi hitéleti képzést folytató intézmény akkreditációs vizsgálatokor is ugyanígy – a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően – járt el a MAB az oktatókkal szembeni követelmények tekintetében. A MAB hatáskörének, illetve az akkreditációs követelményeknek ilyen jellegű kétségbevonása eddig egyetlen intézmény részéről sem merült fel. Nem férhet hozzá kétség, hogy egy államilag elismert felsőfokú végzettséget és szakképzettséget adó oklevél kiadására jogosult intézménynek meg kell felelnie a minőségbiztosítás minimális követelményeinek, főleg azért, mert a felsőoktatási intézmények végzettjeinek esélyegyenlőségét sérti, ha olyan intézmény is kiadhat oklevelet, amelynek oktatási tevékenysége nem felel meg az akkreditációs követelményeknek, és ennek révén ilyen in-

- tézményben könnyebben szerezhető oklevél a megfelelő szintű tudás elsajátítása nélkül.
3. A MAB a felsőoktatás minőségvédelmének szellemiségével összhangban

kötelességének tartja, hogy a fentiekről a Főiskolát látogató szakértői bizottság elnökét, *Dr. Karin Preisendanz* professzorasszonyt is tájékoztassa.

Eötvös József Főiskola (Baja) akkreditációs jelentése

2007/8/XI. sz. MAB határozat (07.10.05.)

Az intézményről és a karokról készült jelentések a MAB honlapján olvashatók: [Második](#)

[körös intézményi akkreditációs jelentések](#)
www.mab.hu (MAB határozatok menüpont)

Az Általános Vállalkozási Főiskola (ÁVF) intézményi akkreditációs jelentése

2007/9/XII. sz. MAB határozat (07.10.26.)

Az intézményről és a karokról készült jelentések a MAB honlapján olvashatók: [Második](#)

[körös intézményi akkreditációs jelentések](#)
www.mab.hu (MAB határozatok menüpont)

Kecskeméti Főiskola (KF) akkreditációs jelentése

2007/10/XI/1. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Az intézményről és a karokról készült jelentések a MAB honlapján olvashatók: [Második](#)

[körös intézményi akkreditációs jelentések](#)
www.mab.hu (MAB határozatok menüpont)

Modern Üzleti Tudományok Főiskolája (MÜTF) akkreditációs jelentése

2007/10/XI/2. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Az intézményről és a karokról készült jelentések a MAB honlapján olvashatók: [Második](#)

[körös intézményi akkreditációs jelentések](#)
www.mab.hu (MAB határozatok menüpont)

Nyugat-Magyarországi Egyetem (NyME) akkreditációs jelentése

2007/10/XI/3. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Az intézményről és a karokról készült jelentések a MAB honlapján olvashatók: [Második](#)

[körös intézményi akkreditációs jelentések](#)
www.mab.hu (MAB határozatok menüpont)

Pécsi Tudományegyetem (PTE) akkreditációs jelentése

2007/10/XI/4. sz. MAB határozat (07.12.07.)

Az intézményről és a karokról készült jelentések a MAB honlapján olvashatók: [Második](#)

[körös intézményi akkreditációs jelentések](#)(MAB határozatok menüpont)

Intézménylétesítés

Nem támogatott intézménylétesítési kérelem

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Li13	Euroszféra Oktatási Alapítvány	EUROSZFÉRA Nemzetközi Menedzserképző Intézet és Üzleti Főiskola létesítése	2007/10/XII/3/49.

EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK

A MAB FvB általános megjegyzései a 2007. évi egyetemi tanári kinevezések ügyében adott szakértői véleményekkel kapcsolatban

A MAB FvB megvizsgálta és a törvény keretei között értelmezte a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (Ftv.) 87. § (4) bekezdésében foglaltakat. E szerint:

(4) *„Az egyetemi tanári munkakörben történő alkalmazás feltétele, hogy az érintett rendelkezék doktori fokozattal, továbbá az adott tudomány- vagy művészeti terület olyan nemzetközileg elismert képviselője, aki kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságot fejt ki. Az oktatásban, kutatásban, kutatásszervezésben szerzett tapasztalatai alapján alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben résztvevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére, idegen nyelven publikál, szemináriumot, előadást tart. Az egyetemi tanár jogosult a professzori cím használatára.”*

4/1 *„Az egyetemi tanári munkakörben történő alkalmazás feltétele, hogy az érintett rendelkezék doktori fokozattal”*

4.1.1 A doktori fokozat korábban szerzett kandidátusi vagy újabban szerzett PhD fokozatot jelent.

4.1.2 Amennyiben a pályázónak van doktori fokozata, de azt nem a megpályázott egyetemi tanári állás tudományágában szerezte, úgy azt külön kell bizonyítania, hogy tudományos teljesítménye a megpályázott tudományágban azonos a doktori fokozat szerzésére ott előírt feltételekkel.

4/2 *az adott tudomány- vagy művészeti terület olyan nemzetközileg elismert képviselője, aki kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságot fejt ki.*

4.2.1 A nemzetközi elismertség a nemzetközi ismertségen túl a nemzetközi tudomány által történt elfogadottságot jelent. Ennek feltétele a külföldön történt, nem magyar nyelven közreadott publikáció. A nemzetközi egyszerre jelenti a nem magyar nyelvű és a külföldi tudományosságot. A külföldi, nemzetközi tudományosság elismerése idézésben, meghívásokban, illetve kitüntetésekben nyilvánulhat meg. Az idézettségnek nemzetközileg színvonalas kiadványokban kell megjelennie. Ezen lektorált, nemzetközi szerkesztőség által kiadott, kül-

földön megjelenő publikációs fórumot, általában folyóiratot, alkalmanként a szakma neves nemzetközi kézikönyvét kell érteni. Meghíváson nemzetközi konferenciák meghívott előadóját, külföldi egyetemeken által legalább egy szemeszterre történt vendégelőadói meghívását kell érteni. Kitüntetésen nemzetközi tudományos díjat, tiszteletbeli doktori címet kell érteni.

4.2.2 A kiemelkedő munkásságot a pályázott tudományágon belül, az ott egyetemi tanári színvonalnak elismert szintnek való megfelelésként kell értelmezni. Ez megnyilvánulhat például a publikációk számában és minőségében, a közlő folyóiratok színvonalában, ill. az idézettség mértékében is.

4.2.3 A kiemelkedő tudományos munkásság a társadalom és bölcsészet-tudományokban általában tudományos monográfiával bizonyítható. A tudományos monográfiával szemben követelmény, hogy az a tudományos fokozat megszerzése után kerüljön publikálásra, az annak alapjául szolgáló műtől független legyen. Az egyetemi tankönyv, összefoglaló áttekintés, kézikönyvbéli fejezet fontos érték, az oktatási tevékenységnél alapvetően veendő figyelembe, de nem helyettesítheti a tudományos monográfiát.

4.2.4 A művészeti ágakban a művészi alkotás nemzetközi elismertsége az ott szokásos módon (művészeti díjak, kiállítások, nemzetközi zsűritagság stb.) bizonyítható.

4/3 *Az oktatásban, kutatásban, kutatásszervezésben szerzett tapasztalatai alapján alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben résztvevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére,*

4.3.1 A doktori képzés tudósképzés. Az erre való alkalmasságot az önálló tudományos munkásságon túl mindenekelőtt azzal lehet bizonyítani, hogy a pályázó által korábban vezetett doktoranduszok sikeresen megvédték disszertációjukat. Elfogadható az is, ha a pályázó a doktori képzésben tantárgyat vezet, ad elő, illetve rendszeresen részt vesz doktoranduszok vizsgáztatásában, a védéseknél opponensként működik közre.

4.3.2 Az oktatási és kutatási tapasztalatok hosszabb, sikeres tevékenységgel bizonyíthatóak.

4.3.3 A kutatásszervezésre való alkalmasság mindenekelőtt sikeres tudományos pályázatokkal, intézet, kutatóhely, tanszék dokumentáltan sikeres vezetésével igazolható. Egy elnyert pályázat akkor sikeres, ha azt a pályázatot kiíró sikeresnek minősíti.

4.3.4 A művészi ágak esetében az alkalmasságot művészi műhely kialakítása, sikeres tanítványok elismert vezetése bizonyíthatja.

4/4 „idegen nyelven publikál”

4.4.1 Ez a szakmában elfogadott nemzetközi nyelven történő publikációt jelenti. Feltételezi, hogy a pályázó képes saját publikációját idegen nyelven megírni. E követelmény teljesítésének nem fogadható el, ha a pályázó egy magyar publikációját mások olyan nyelvre fordítják le, amelyen a pályázó nem ért.

4/5 „idegen nyelven publikál, szemináriumot, előadást tart”

4.5.1 A MAB FvB szerint a fenti kifejezésben az „idegen nyelven” mind a publikálásra, mint a szemináriumra, előadásra vonatkozik (nem vagylagos). Ugyanis az idegen nyelven történő előadás tartására való alkalmasság már a főiskolai tanároknál és az egyetemi docenseknél is törvényi követelmény Ftv 87. § (3).

A MAB FvB foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a jellemzően magyar tematikájú bölcsészeti- és társadalomtudományi kutatásokat végző oktatóktól a törvényi előírás alapján elvárható-e, hogy bizonyítsák nemzetközi elismertségüket. A MAB FvB azt a véleményt alakította ki, hogy éppen a hungarológiai tématicák kutatóitól, leendő egyetemi tanároktól, várható el a magyar kutatási eredményeknek a nemzetközi kutatásokba való beágyazása, és a nemzetközi tudományos közvélemény számára történő ismertetése, kutatásaik és általában a magyar kutatások nemzetközi elismerésének elősegítése.

A MAB FvB foglalkozott az egyetemi tanári alkalmazás és az MTA doktori cím elnyerésének feltételei között fennálló viszonytal. Megállapította, hogy a törvényi szabályozás alapján az egyetemi tanári alkalmasságnak **nem feltétele az akadémiai doktori cím**. Ez egyébként nem követelhető meg azon országok állampolgáraitól sem, amelyeknél ilyen cím, illetve ilyen eljárás nem létezik. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy az akadémiai doktori cím jelenleg jó jelzője lehet a tudományos teljesítménynek. A megpályázott tudományágban szerzett akadémiai doktori cím egy lefolytatott értékelési folyamat eredménye, amelyet az egyetemi tanári alkalmasság mérlegelésénél figyelembe lehet venni. Az akadémia doktori cím odaítélésével kapcsolatos eljárások ugyanakkor nem veszik figyelembe a pályázó oktatói tevékenységét. Ennek mérlegelése pedig az egyetemi tanári alkalmasság egyik fontos eleme.

Azon esetekben, ahol a témavezető és a PhD hallgató neve társszerzőként együtt jelenik meg, a publikáció megítélésénél a szakma sajátosságait kell figyelembe venni.

Végül a MAB FvB álláspontja, hogy a törvényi előfeltételek meglétét a pályázónak érdemlegesen bizonyítani kell. A MAB szakbizottságai a szakmai sajátosságok szerint határozhatják meg a törvényi feltételek teljesítésének bizonyítási módjait, de azokon túl nem terjeszthetik ki a feltételrendszert. A pályázatok szakértőinek a fent megadott értelmezési keretben kell megállapítaniuk, hogy a pályázó bizonyítása elfogadható-e. Ha nem fogadják el a pályázó bizonyítását ezt szakaszonként indokolni kell. Ezért a szakértői úrlapot ennek megfelelően kell átalakítani.

Budapest, 2007. szeptember 10.

Szekeres Júlia MAB FvB tagja
Róna-Tas András a MAB FvB elnöke
Bíró Péter a MAB FvB tagja

Egyetemi tanári pontrendszer

2007/8/III. sz. MAB határozat (07.10.05.) és
2007/10/II. sz. MAB határozat (07.10.26.)

A MAB október 5-i és december 7-i plénum-ülésén tárgyalta az egyetemi tanári pályázatok véleményezéséhez kidolgozott pontrendszert.

A pontrendszer képzési ági bizottságonként eltér, így a MAB honlapján a Szabályok menüpontban az „Egyetemi tanári (ET) pályázatok véleményezése (útmutató, eljárás, értékelési rendszer)” címszó alatt érhető el.

DOKTORI ISKOLÁK

Doktori iskolák határozott idejű akkreditációjának felülvizsgálata, időközi ellenőrzés

Kód	Int.	Tudományág	Vezető	Határozat sz.
D159	KRE	2007. június 30-ig érvényes akkreditáció meghosszabbítása: <i>állam-és jogtudományok</i> területén létesített doktori iskolája további működését a testület támogatta	Dr. Török Gábor	2007/7/XIII/1/1.
D167	CEU	2007. június 30-ig érvényes akkreditáció meghosszabbítása: <i>történelemtudományok</i> területén létesített doktori iskolája további működését a testület támogatta	Dr. Klaniczay Gábor	
D156	VE/PE	2007. június 30-ig érvényes akkreditáció meghosszabbítása: <i>Interdiszciplináris: Neveléstudományok; Nyelvtudományok</i> területén létesített doktori iskolája további működését a testület támogatta	Dr. Szabó József	

Doktori iskolák vezetőinek változása

Nysz.	Int.	Tudományág	Régi vezető	Új vezető	Az új vezető szül. éve	A váltás oka	Határozat száma
D169	ME	Filozófiai tudományok	Lendvai L. Ferenc	Forrai Gábor, DSC, egyetemi tanár	1962	A régi vezető 70 éves	2007/7/XIII/2.
D32	SZFE	Film-és videoművészet	Zsombolyai János	Földényi F. László, DSC, egyetemi tanár	1952	70. év	
D68	BCE	Élelmiszertudományok	Fekete András	Fodor Péter, DSC, egyetemi tanár	1946	70. év	
D10	NYME	Állattenyésztési tudományok	Schmidt János	Benedek Pál, DSc, egyetemi tanár	1943	70. év	
D9	NYME	Növénytermesztési és kertészeti tudományok	Kuroli Géza	Neményi Miklós, DSc, egyetemi tanár	1947	70. év	

Az egyetemi doktori szabályzatok véleményezéséről

2007/8/IV. sz. MAB határozat (07.10.05.)

1. A MAB köszönettel nyugtázza, hogy a Doktoranduszok Országos Szövetsége a beérkezett intézményi doktori szabályzatokat – az előzetes megállapodásnak megfelelően – körültekintően elemezte és véleményezte.
2. A doktori bizottság javaslata alapján a MAB testülete támogatja – és az egyetemek figyelmébe ajánlja – az egyetemi doktori

szabályzatokkal kapcsolatosan megfogalmazott általános összefoglaló DOSz véleményt.

3. Külön felhívja a figyelmet az ottani 2)-es pontban is említett, az egyetemi doktori tanácsban a doktoranduszok képviselőjéről kialakult ellentmondásos jogi helyzetre: Az Ftv. 67. § (5) pontja szerint a doktori tanács valamennyi tagjának tudományos fokozattal kell rendelkeznie, tehát a képvise-

lő doktorandusz hallgató nem lehet. Az Ftv. ugyanakkor azt is kimondja, hogy a doktori tanács egy tagját a doktori képzésben részt vevő hallgatók választják. Ez lehet ugyan a doktoranduszok által választott (fiatal) doktor, de így a képviselő részben ellentmondásos.

4. Hasonlóan több szempontból megoldatlan kérdés a doktorjelöltek jogi helyzete. Ennek törvényi rendezéséig a MAB is azt kéri az egyetemektől, hogy a doktorjelöltek érdekeit szabályzatukban és gyakorlatukban is vegyék figyelembe.
5. A MAB a beérkezett szabályzatok elemzése után megfogalmazott észrevételeket (jó példákat, hiányosságokat, ellentmondásokat stb.) a mellékelt együttes listában – munkanyagként – megküldi valamennyi

egyetemnek, de a listában nem jelöli meg, hogy az egyes észrevételek konkrétan melyik szabályzatban fordulnak elő.

6. A MAB azt kéri az egyetemek doktori tanácsaitól, hogy e lista figyelembe vételével nézzék át szabályzatukat, s ahol valamelyik észrevétel releváns, ott tegyék meg az indokolt korrekciót. A szabályzatokat jelen állapotukban – ideiglenes jelleggel – elfogadja.
7. Ugyanakkor azt kéri, hogy a – szükség szerint – így kiigazított szabályzatokat 2007. november 30-ig küldjék meg ismét a MAB-nak, azért, hogy az Ftv. 109. § (1) g) pont értelmében szakértői véleményét – minden szabályzatról külön is – kialakíthassa.

A doktori iskolák akkreditációja, a törvényességi megfeleltetési eljárása

2007/9/IV/1. sz. MAB határozat (07.10.26.)

A 2005. évi felsőoktatási törvény és végrehajtása érdekében kiadott 33/2007. (IV.3.) kormányrendelet számos ponton módosította a doktori képzés és fokozatszerzés rendjének feltételeit.

- Az Ftv. most hatalmazta fel a kormányt, hogy határozza meg – többek között – „a doktori iskola létesítésének eljárási rendjét és feltételeit, a doktori iskola tagságára és szervezetére, a doktori tanács számára biztosított hatáskörre, a doktori tézisek, a doktori értekezés nyilvánosságára, a doktori fokozatszerzési eljárásra vonatkozó általános szabályokat, a doktori fokozat megszerzésének feltételeit” [Ftv. 32. § (11)] Ennek alapján született a 33/2007-es kormányrendelet, amely tehát nem csak a DI-k létesítésére, hanem az idézet szerint tagságára, stb. állapít meg új szabályokat. Így pl. a korábbi alapító tag helyett a törzstag fogalmat és annak új kritériumait vezeti be. [Kr. 6. § (2) Törzstag az lehet, aki a) a létesítendő doktori iskola tudományágában tudományos vagy művészeti fokozattal rendelkezik – figyelembe véve a felsőoktatási törvény 150. §-ának (3) bekezdésében meghatározottakat is –, továbbá, b) a doktori iskola tudományágában, illetve kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, valamint c) az adott felsőoktatási in-

tézményben teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktató vagy tudományos kutató, aki a felsőoktatási törvény 84. § (5) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás megállapítására ezt a felsőoktatási intézményt jelölte meg.” ... Egy személy egyidejűleg csak egy doktori iskolában lehet törzstag.] Nyilvánvaló továbbá, hogy a doktori tanácsok számára biztosított – módosított – hatáskörök nem korlátozódhatnak csak az új DI-kre, azok, akár csak a doktori értekezés nyilvánossága vagy minden más változás, így a törzstagi kritériumok is, a teljes magyar doktori rendszerre vonatkoznak.

- Az Ftv. a doktori képzési jogosultságot mesterszak akkreditációjához köti. [Ftv. 67. § (1) Doktori képzésre az a felsőoktatási intézmény szerezhet jogosultságot, amelyben mesterképzés folyik az adott tudományterületen vagy művészeti ágban.] A mesterszakok akkreditációja most folyik, a jelenlegi DI-k döntő többsége mögött nem állnak (nem állhatnak) akkreditált mesterszakok (kivéve az osztatlan mesterképzéseket). Ha valamelyik intézmény ezt a feltételt nem teljesíti, az a doktori képzés jogának elvesztésével jár. Ennek vizsgálata most aktuális.
- A kormányrendelet az intézményi doktori szabályzatok záros határidejű módosítását írja elő. Ezek véleményezése a MAB Ftv-

ben rögzített joga, ill. kötelessége. A módosított szabályzatok nyilvánvalóan rendelkeznek pl. a törzstagságról is, így a MAB azt is véleményezi. [Kr. 12. § (1) E rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba. E rendelet alapján a felsőoktatási intézményeknek 60 napon belül módosítaniuk kell doktori szabályzatukat. (2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló 51/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet, az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (IX. 29.) Korm. rendelet.]

- Az utóbbi rendelet hatályon kívül helyezése az Alkotmánybíróság azon döntésének következménye, amelyik a felsőoktatási autonómiához, (s nem állami szervhez) rendeli a tudományágak meghatározásának jogát. Ezt – a felsőoktatás érintett intézményeinek és szerveinek egyetértésével – a MAB 2007. május 1-től érvényes állásfoglalása tartalmazza. Ezzel elvileg új helyzet jött létre a DI-k ilyen értelmű besorolását illetően is, ami megfeleltetési eljárást indukál. Ezek, és még más módosult törvényi/jogi elemek szükségessé tették a jogszabályi változások alapján módosuló magyar doktori képzés és fokozatszerzés kereteit adó

doktori iskolák törvényességi felülvizsgálatát (nem akkreditációját). A törvényi jogosultságot általános értelemben az Ftv. 109. §-a adja: „(3) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság közreműködik a) a felsőoktatásban folyó oktatási, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenység értékelésében,” ... Ennek lényegét és ütemezését a MAB 2007. április 27-i állásfoglalása tartalmazza. Az állásfoglalás a Magyar Rektori Konferencia és az Országos Doktori Tanács egyetértésével született és az Oktatási és Kulturális Minisztérium átiratban jóváhagyta. A MAB az egyetemek rektorait a fentiek értelmében május elején levélben tájékoztatta a teendőkről, határidőkről, eljárási rendről. Egyetlen rektortól sem érkezett elvi vagy gyakorlati kifogás. Az Országos Doktori Tanács, mint az egyetemi doktori tanácsok elnökeinek törvényben is kodifikált testülete, saját maga döntött saját doktori adatbázisának létrehozásáról. A MAB erre az adatbázisra alapozva végzi a törvényességi megfeleltetést, ill. az új DI-k akkreditációját.

Ha valaki ezt a törvényességi megfeleltetési eljárást nem tartja jogszerűnek, úgy az oktatási és kulturális miniszterhez, ill. bírósághoz fordulhat.

A doktori iskolák törvényi megfelelés vizsgálata az Ftv., a 33/2007. Kormányrendelet és a MAB állásfoglalás (2007.04.27.) alapján

2007/9/IV/2. sz. MAB határozat (07.10.26.)

Tevékenység	Felelős	Határidő
Értékelési rend elfogadása	Plénium	okt. 26.
Adatbázis feltöltése	DI-k	okt. 31.
Adatbázis részleges lezárása, rektorok tájékoztatása	ODT	nov. 5.
DI lista kinyomtatása új és folyamatos bontásban (FOI, DI neve, vezetője, tud. ága(i), törzstagok száma)	ODT	nov. 5.
DI-k hozzárendelése képzési ági bizottságokhoz (KÁB)	DB	nov. 16.
A szakértői értékelés szempontjainak kialakítása (törzstagi megfeleltetési eljárás, új DI-k akkreditálása)	DB	nov. 25.
2-2 szakértő felkérése minden DI-hez – (felhatalmazásuk és felkészítésük) –különös figyelemmel a több tudományágas DI-kre	KÁB/elnökök DB	nov. 25.
A szakértői vélemények elkészítése	szakértők	jan. 10.
Képzési ági bizottsági vélemény kialakítása	KÁB elnökök/Titk.	jan. 31.
A doktori bizottság javaslatának kialakítása	DBTitk.	febr. 15.
Plénium döntés meghozatala	DB és MAB elnök	febr. 29.
FOI-k, DI-k kiértékelése, MAB honlap feltöltése. A döntések (határozatok) rögzítése az adatbázisban.	MAB főtitkár ODT titkár	márc. 10.

A **törzstagi megfeleltetési eljárás** 5 szempontja: kor, munkahely, beosztás, folyamatos kutatás (témavezetés), DI relevancia. Eredmény: **megfelelt (M) – nem (N) – kiegészítendő (K) – értékelés későbbre halasztva (H)**

- a) ha a DI maximum 10 törzstagot jelöl, akkor mind a 10 törzstagot **most** értékeljük,
- b) ha 10-nél több törzstag javaslat szerepel, akkor max. **tízet most**, a többit – adatoktól függően – most vagy legkésőbb április 30-ig elvégezzük.

A **DI-k értékelése** „check list” alapján: azonnali minimum feltételek (7 törzstag, DI működési szabályzata, képzési programja, minőségbiztosítási terve, honlapja) + további intézményi dokumentumok (kormányrendelet, részletezve a MAB állásfoglalás 2. mellékletében)

új DI: **A - 2016** 2016-ig, ill. a párhuzamos akkreditációig akkreditálva

NA nem akkreditálható (felülvizsgálatot kérhet)

régi DI: **megfelel: M** (tömör indoklással, a köv. párhuzamos akkreditációig)

feltételesen megfelel: M-20XX (saját intézkedési terv alapján, indoklással, mit kell pótolni vagy tenni, max. 2009. 09. 1-ig.)

nem felel meg: NFM (a rektortól intézkedési tervet kérünk)

Felülvizsgálati eljárás: minden plénum határozat ügyében felülvizsgálatot lehet kérni. **Váltás a folyamatos DI-ken belül:**

- 2008-ban új doktoranduszok csak ilyen **M** és **FM**, ill. akkreditált új DI-kbe vehetők fel.
- **NFM:** a DI sorsa a rektori választól függ, a MAB a válasz után újra értékeli (MAB követelmények 10.2. pont).

A törvényi megfeleltetési eljárás feladatai

1. A DB kialakítja a szakértői értékelés szempontjait (törzstagokra és DI-kre). Külön figyelmet kell szentelni a több tudományágat művelő DI-k értékelési eljárására. Ilyen DI-eket az érintett tudományágakat képviselő, többször 2-2 szakértő értékeli. A szintetizáló értékelésre januárban, a DB keretében kerül sor.

Felelős: DB elnök

Határidő: nov. 25

2. „HQ” szakértők kijelölése és felkérése a törzstag-jelöltek tudományos aktivitását és szakmai relevanciáját, illetve a DI törvényi

megfelelőségét értékelő véleményezésre. *Képzési/tudományági csoportosításuk és számuk a következő oldalon.* 1 szakértőt az illetékes KÁB elnöke, 1 szakértőt a DB/MAB elnöke kér fel, egymástól függetlenül. Az utóbbiak az egyetemi szférán kívülről kérendők fel.

Felelős: DB (MAB) elnök

Határidő: kijelölésre nov. 16., felkérésre: nov. 25.

3. Elkészül a program, amely alapján lekérhető az ODT adatbázisából minden DI törzstag-jelölti táblázata a következő *sorrendben:* DI vezető, egyetemi tanárok, emeritusok, DSc címmel bírók és ezt követően mindenki más.

Felelős: ODT titkár

Határidő: nov. 15.

4. A táblázatok alapján a DI-eket értékelve csoportosítja a MAB titkárság:

a) megvan: 7 formailag megfelelő törzstag-javaslat; akkreditált mesterszak; működési szabályzat; képzési program; minőségbiztosítási terv; honlap). Ezek kerülnek értékelésre 2-2 szakértőhöz.

b) az előző 6 feltételben hiány van: a rektor (DI vezető) felkérést kap az azonnali pótlásra vagy 2009. szept. 1-ig szóló intézkedési terv benyújtására.

Felelős: MAB főtitkár, ODT titkár

Határidő: nov. 25.

5. DI-nként 2–2 szakértő értékeli a törzstag-jelöltek tudományos aktivitását (témavezetői alkalmasságát) és szakmai relevanciáját, és ezek alapján a DI törvényi megfelelését. Lehetséges javaslatuk változatait lásd fent. Az *igen-t* nem kell szövegesen indokolni, viszont a *nem-et* feltétlenül. (Legalább néhány lényegi mondattal.)

Felelős: DB elnök, technikai részecé: ODT titkár

Határidő: január 10.

6. A szakértői véleményeket a MAB titkársága rávezeti az egyes DI-k összesítő lapjára.

Felelős: MAB főtitkár

Határidő: január 15.

7. A képzési ági bizottságok véleményének kialakítása. (Kapjanak felhatalmazást az elnökök, hogy szűkített, 3-5 fős ad hoc bizottságban tehessék ezt meg.)

Felelős: KÁB elnökök

Határidő: január 31.

8. A doktori bizottság véleményének kialakítása. (Az ülés előtt célszerű egy átgondolt időrendben egyeztetni a több tudomány-

ágas DI-k *dokumentált* szinergikus jellegéről.)

Felelős: DB elnök

Határidő: február 15.

9. A MAB véleményének kialakítása a DB listázott javaslata alapján. Egyedi szavazást csak DB vagy plénum tag kérésére tartunk.

Felelős: DB és MAB elnök

Határidő: február 29.

10. FOI-k, DI-k kiértékelése, MAB (és ODT) honlap feltöltése.

A döntések (határozatok) rögzítése az adatbázisban.

Felelős: MAB elnök, főtitkár

Határidő: március 10.

11. A hiányosságok miatt késébe kerülő DI-k ügyét a helyzettől függően kezeljük.

12. Az új DI-k akkreditálása is megtörténhet ugyanebben az eljárásban.

A törzstagjelöltek és a doktori iskolák értékelése - Értékelési szempontok

2007/10/III/2. sz. MAB határozat (07.12.07.)

A-I. A TÖRZSTAGJELÖLTEK formai megfeleltetésének programozott szempontjai

1. A nyilvános doktori adatbázis november közepi megnyitása után 160 folytonos DI és 8 új DI adatai vannak feltöltve – gyakorlatilag teljes mértékben a megfelelő típusú adatokkal. Személyes adatait kizárólag mindenki saját maga vitte be vagy módosította, a DI, a DT és a rektor „záradékoltá”. A program kizárta, hogy valakit két DI-ben jelöljenek meg törzstagként.
2. Az adatbázisban a 2007. november 24-i lezárás óta összesen kb. 6000 oktató, kb. 5000 témavezető, s az értékelési eljárás szempontjából meghatározó kb. **2000 törzstagjelölt van.**
3. Elkészült és működik az a program, amelyik minden DI-t ezekkel az adatokkal az értékelő szakértők számára táblázatba rendez, így ők a DI-k névsorát és a törzstagok fontosabb adatait gyorsan behívhatják és áttekinthetik. (Természetesen más, korábbi ismert szempontok szerint is lehet keresni.) A DI törzstagjelöltjeit a program a következő sorrendbe rendezi: **DI vezető, professzorok, emeritusok, „további” (belső) MTA/DSc-k, „kutatóintézeti” MTA/DSc-k, maradó „további”-ak, maradó „kutatóintézeti”-ek.**
4. Egy további segédprogram a DI listán szereplő nevek előtt
 - a „**formailag megfelel**” és
 - a „**szakértőnek kiadjuk**” kategóriákat tud megállapítani és bejelölni.
5. „**Formailag megfelel**” kategória szűrési szempontjai:

- a) **Professzor** – 70 év alatt, csak a saját intézményében, csak a KE által kinevezettek (külföldön kapott kinevezéssel nem).

- b) **Professor emeritus** – csak abban az intézményben, ahol emeritált.

- c) „**További**” egyetemi oktató/kutató – 65 év alatt, csak a saját intézményében.

Az a)-c) pontok alatti *egyetemi oktató/kutató és emeritus továbbmenően* csak akkor felelt meg formailag, ha van **PhD fokozatszerzéssel zárult** témavezetői tapasztalata (min 0,5).

Új doktori iskola létesítése esetén legalább 3 törzstagnak legyen már fokozatot szerzett hallgatója.

Ha nincs a törzstagjelöltnek PhD fokozatot szerzett doktorandusza, de van most ösztöndíjasként dolgozó doktorandusza, és szükség van rá a minimum 7 törzstaghoz, akkor már itt *feltételesen megfelelt* „FM” elő-megjelölést kap. Ebben az esetben a DI is csak *feltételesen megfelelt* „FM” minősítést kaphat.

- d) **„Kutatóintézeti”** törzstagjelölt, csak az adatbázisból elérhető szerződés szerinti kutatóintézet *tudományos* tanácsadója vagy kutatóprofesszora, ha ott „főállásban” van, és akkor is csak 70 éves korig. „**Kutatóintézeti**” törzstagjelölt csak akkor számítható be a 7-es minimumba, ha volt PhD fokozattal zárult témavezetése; ha ilyen nincs, akkor legalább többszörös bírálói, doktori szigorlati, védési bizottsági tagság, elnökség révén lehet törzstag a 7-es minimum fölött.

Aktív jogviszony nélkül (beleértve az emeritust is) senki nem lehet törzstag.

Új DI-k esetén a korhatárok a kormányrendelet értelmében 5 évvel alacsonyabbak (65/60).

6. A „*Szakértőnek kiadjuk*”: a DI-k megfelelősége érdekében – az értékelés jelenlegi első fázisában – az így megjelölt törzstag-jelöltek szakmai értékelése szükséges.

A-II. A Doktori iskola formai megfeleltetésének programozott szempontjai

1. Van **7 formailag megfelelő törzstagjelölt** (most még „jelölt”, ezt a szakmai értékelés követi).
2. Van a DI minden tudományágához szakmailag releváns, az intézményben már akkreditált vagy akkreditálás alatt lévő **mesterszak**. (Ez nem a fogadható doktoranduszok szakképzettségére vonatkozó relevancia, hanem a DI oktatóinak mesterképzésbeli tapasztalatát, a doktori képzésre való felkészítésbeli jártasságát biztosító feltétel.)
3. Van-e **intézményközi megállapodás**, ha kutatóintézeti törzstag jelölt van.

A 3 szűrési kritérium bármelyike önmagában is kizáró feltétel.

B-I. A törzstagi szakmai megfelelés szakértői szempontjai (a MAB szakmák szerinti differenciált követelményrendszere alapján)

- a) **Folyamatos, magas szintű tudományos, művészeti tevékenységet folytat** (az aktuális kutatási aktivitást a professzorok esetén is értékelni kell)

- az utóbbi 5 év közleményeinek szakmai súlya a megjelenés helye, jellege alapján (lektorált és referált folyóiratokban): ez haladja meg a doktori fokozatszerzéshez a szakma sajátosságai szerint előírt közlemények (m)értékét;
- a másik 5 közlemény súlya és/vagy az összes impakt és idézettségi adat értéke;
- művészeknél az életmű és ezen belül az utóbbi 5 év alkotói, előadóművészeti tevékenységének szakmai súlya.

Értékelés: igen – nem, mert ...

- b) **Megfelel az egyetemi tanári kiválasztási rendszer tudományos, művészeti követelményeinek** (aki professzor, az kinevezésekor már megfelelt, ez csak a nem professzorokra vonatkozik):

- „az adott tudomány- vagy művészeti terület olyan nemzetközileg elismert képviselője, aki kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságot fejt ki” (Ftv. 87. §)
- „idegen nyelven publikál” (Ftv. 87. §)
- az 5+5 közleményre kapott hivatkozások, recenziók értéke, az összes eddigi hivatkozás „üzenete” kutatási szempontból egyetemi tanárt „ígér”.

Értékelés: igen – nem, mert ...

- c) **A törzstag tudományos, művészeti tevékenysége releváns a DI képzési/kutatási területéhez** (megadott kutatási területe, művészi alkotói területe, közleményei, előadásai, témahirdetése, témavállalásai stb. alapján)

Értékelés: igen – nem, mert ...

a) Folyamatos, magas szintű tudományos, művészeti tevékenységet folytat		
b) Megfelel az egy. tanári kiválasztási rendszer tudományos, művészeti követelményeinek		
c) Tudományos, művészeti tevékenysége releváns a DI kutatási területéhez		

A törzstag összegző értékelése:

M: **megfelel:** ha mind az 3 válasz „igen”

FM: **feltételesen megfelel:** ha legalább 2 válasz „igen” *

NFM: **nem felel meg:** ha csak 0 vagy 1 válasz „igen”

* Aki a formai megfeleltetésnél FM besorolást kapott, itt már nem lehet M, csak FM vagy NFM.

* A FM-ből 2009. szept. 1-én után vagy M vagy NFM lesz, tovább FM nem maradhat.

B-II. A DI szakmai megfelelésének szakértői szempontjai

a) *a DI dokumentumai*, melyek a www.doktori.hu és a [saját](#) honlapon elérhetők (működési szabályzat, képzési program, minőségbiztosítási terv és maga a honlap) tartalmaznak, informatívak

igen – **nem**

b) *a DI tudományági besorolása* ezek alapján szakmailag indokolt és megalapozott

igen – **nem**, mert ...

b1) *1 tud. ágas DI: koherencia van* a törzstagok kutatási területe, közleményei, ill. a DI képzési terve és a témahirdetések között

b2) *a több tudományágas DI:*

- *a művelt tudományágak* megalapozottak és képviselőjük erős, továbbá
- *eredményes, dokumentált szakmai együttműködés* van a DI tagjai között, s jól dokumentált a szinergizmus is, pl. a törzstagok közös publikációival, közös pályázatokkal, ilyen értekezésekkel (a DI több mint a nevek, témák egyszerű felsorolása!), valamint
- *tudományáganként van legalább 3 megfelelő törzstag* (egy törzstag csak egy tudományágban vehető figyelembe)

a1) a DI működési szabályzata megfelelő			
a2) képzési programja szakmailag alapos			
a3) minőségbiztosítási terve tartalmaz			
a4) DI honlapja elérhető és informatív			
a) az előírt dokumentumok összességében megfelelnek: i / n			
b1) 1 tud. ágas DI törzstagjainak szakmai koherenciáját vagy			
b2) több tud. ágas DI szakmai koherenciáját jól bemutatták			
b) A DI szakmai egysége megalapozott és jól dokumentált: i / n			

A DI összegző értékelése:

M: **megfelel:** ha mindkét válasz „igen”

FM: **feltételesen megfelel:** ha van „nem”, de reális esély van arra, hogy a mellékelt intézkedési tervben foglaltak szerint azok 2009. szept. 1-ig „igen”re változtathatók. (Beleértve az FM törzstagokat.)

NFM: **nem felel meg:** a „nem”-ek megváltoztatására az intézkedési terv nem látszik elégségesnek. Ekkor a rektortól körültekintő helyzet értékelését és (új) intézkedési tervet kérünk.

SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK

Támogatott alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Bk60szakir (Bs210)	NyF	közlekedésmérnöki alapképzési szak légitözlekedési hajózó szakirány létesítése	2007/7/XIV/1/1.
Bk157	MKE	képzőművészet elmélet alapképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/2.
Bk60szakir (Bs210)	NyF	közlekedésmérnöki alapképzési szak légitözlekedési hajózó szakirány létesítése	2007/7/XIV/1/1.
Bk157	MKE	képzőművészet elmélet alapképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/2.

Támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk174mód	ELTE	anyagtudomány mesterszak létesítése (1 szakiránnyal)	2007/6/VIII/1/3.
Mk185átd.	NyME	birtokrendező mérnök mesterszak létesítése (szakirányt nem terveznek)	2007/6/VIII/2/3.
Mk184átd.	SzTE	földtudomány mesterszak létesítése	2007/6/VIII/2/4.
Mk202 (Ms109)	PTE	andragógia mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/7.
Mk194 (Ms103)	DE	amerikanisztika mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/12.
Mk187	ELTE	pszichológia mesterszak létesítése (megjegyzésekkel, szakiránynév változással támogatva; a választható 7 szakirány: a kognitív pszichológia, a társadalom- és szervezetpszichológia, a munka- és szervezetpszichológia, a tanácsadás- és iskolapszichológia, az interperszonális és interkulturális pszichológia, - bizonyos fenntartásokkal: a klinikai- és egészségpszichológia, valamint a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia.)	2007/6/VIII/4/1.
Mk195mód (Ms102)	DE	táplálkozástudományi mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/2/2.
Mk196mód (Ms104)	DE	molekuláris biológia mesterképzési szak létesítése (csak az indoklásban ismertetett változtatásokkal támogatva)	2007/7/XIV/2/3.
Mk200	PE	alkalmazott nyelvészet mesterképzési szak létesítése (alkalmazott pszicholingvisztika, alkalmazott szociolingvisztika, interkulturális nyelvészet, lexikográfia és terminológia szakirányok)	2007/7/XIV/3/7.
Mk201	PTE(konz)	emberi erőforrás tanácsadó MA szak létesítése	2007/7/XIV/3/8.
Mk204	PTE(konz)	magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak létesítése (irodalom: régi magyarországi irodalom, klasszikus magyar irodalom, modern magyar irodalom, összehasonlító irodalom- és kultúratudomány, irodalomtudomány; nyelvtudomány: általános nyelvészet, leíró nyelvészet, beszédtudomány, szövegtan és stilisztika szakirányok)	2007/7/XIV/3/9.
Mk220mód	SzTE(konz)	történelem mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/10.
Mk226	ELTE(konz)	elméleti nyelvészet mesterképzési szak létesítése (szakirány nélkül nyelvelmélet, neurolingvisztika, számítógépes nyelvészet)	2007/7/XIV/3/11.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk227	ELTE(konz)	<i>esztétika</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/12.
Mk229	ELTE(konz)	<i>francia nyelv, irodalom és kultúra</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/13.
Mk234	ELTE(konz)	<i>klasszika filológia</i> mesterképzési szak létesítése (latin, ógörög, antik örökség)	2007/7/XIV/3/14.
Mk236	ELTE(konz)	<i>irodalom és kultúratudomány</i> mesterképzési szak létesítése (módosított néven, irodalom- és kultúratudomány szakelnevezéssel támogatja)	2007/7/XIV/3/15.
Mk238	ELTE(konz)	<i>művészettörténet</i> mesterképzési szak létesítése (középkor, újkor, legújabbkor, muzeológia-örökségvédelem szakirányok)	2007/7/XIV/3/16.
Mk240	ELTE(konz)	<i>német nemzetiségi nyelv és irodalom</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/18.
Mk241	ELTE(konz)	<i>levéltár</i> mesterképzési szak létesítése (közép- és koraújkor, új- és jelenkori szakirányok)	2007/7/XIV/3/19.
Mk242	ELTE(konz)	<i>német nyelv, irodalom és kultúra</i> mesterképzési szak létesítése (módosított néven, német nyelv, irodalom és kultúra elnevezéssel támogatja)	2007/7/XIV/3/20.
Mk245	ELTE(konz)	<i>olasz nyelv, irodalom és kultúra</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/22.
Mk246	ELTE(konz)	<i>portugál nyelv, irodalom és kultúra</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/23.
Mk248	ELTE(konz)	<i>román nyelv, irodalom és kultúra</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/24.
Mk250	ELTE(konz)	<i>skandinavisztika</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/25.
Mk251	ELTE(konz)	<i>spanyol nyelv, irodalom és kultúra</i> mesterképzési szak létesítése	2007/7/XIV/3/26.
Mk348	BME	<i>épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnök</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/1/17.
Mk350	NyME	<i>erdőmérnök</i> mester szak létesítése	2007/8/XII/2/5.
Mk371	ELTE	<i>etológus</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/2/6.
Mk101	SzFE	<i>színházrendező</i> (zenés színházi rendező, színházi ko-reográfus-rendező, bábszínházi rendező szakirányok) mesterszak létesítése (2 új szakirány)	2007/8/XII/3/20.
Mk210	SzTE	<i>altajisztika</i> (összehasonlító turkológia, összehasonlító mongolisztika szakirányok) mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/21.
Mk211	SzTE	<i>bolgár nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/22.
Mk212	SzTE	<i>cseh nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/23.
Mk213	SzTE	<i>horvát nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/24.
Mk214	SzTE	<i>lengyel nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/25.
Mk215	SzTE	<i>orosz nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/26.
Mk216	SzTE	<i>szerb nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/27.
Mk217	SzTE	<i>szlavisztika</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/28.
Mk218	Szte	<i>szlovák nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/29.
Mk219	SzTE	<i>szlovén nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/30.
Mk221	SzTE	<i>ukrán nyelv és irodalom</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/31.
Mk223	ELTE(konz)	<i>arabisztika</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/32.
Mk224	ELTE(konz)	<i>assziriológia</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/33.
Mk228	ELTE(konz)	<i>egyiptológia</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/34.
Mk228	ELTE(konz)	<i>filmtudomány</i> (elméleti, filmkészítő szakirányok) mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/35.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk247	ELTE _(konz)	<i>régészet</i> (ősrégészet, antik /görög-római/ régészet, római provinciák régészete, kora keresztény régészet, népvándorlás kori régészet, középkori régészet, kora újkori régészet, az Eurázsiai steppe és a finnugor népek régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, arhaeometria szakirányok) mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/37.
Mk249	ELTE _(konz)	<i>sinológia</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/38.
Mk255	ELTE _(konz)	<i>logisztikai menedzser</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/39.
Mk346	SzTE	<i>munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/41.
Mk358	ELTE	<i>interkulturális pszichológiai és pedagógiai</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/42.
Mk369	ELTE	<i>biofizikus</i> mesterszak létesítés	2007/8/XII/4/2
Mk349	SE+BCE	<i>sportmenedzser</i> mesterszak létesítés	2007/8/XII/4/8
Mk209	SZIE	<i>agrár-mérnök</i> mesterszak létesítés	2007/8/XII/5/1
Mk361	ELTE	<i>kisebbségpolitika</i> mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/6
Mk363	ELTE	<i>filozófia</i> mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/7
Mk365	BHF	<i>vaisnava teológia</i> mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/8
Mk368	ELTE	<i>természettudomány története és filozófiája</i> (tudománytörténet és tudományfilozófia kutató, természettudomány a társadalomban szakértő szakirányok) mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/9
Mk378	BCE-SZIE	<i>európai és nemzetközi igazgatás</i> mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/10
Mk389	ELTE	<i>finnugrisztika</i> (uralisztika, finnugor nyelvészet, uráli népek kultúrája, fennisztika, szamojedológia szakirányok) mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/11
Mk198átd	ELTE	<i>informatikus könyvtáros</i> (13 szakirány: humán informatika, infokommunikációs szolgáltatásmenedzsment, információ- és tudásmenedzsment, iskolai könyvtáros, minőségmenedzsment, közszolgáltató könyvtáros, kutatási információforrások menedzsmentje, különgyűjtemények, médiamatika, nyelvészeti informatika, régi nyomtatványok feldolgozása, szaktudományi információmenedzser, üzleti információmenedzser, webtechnológia) mesterszak létesítése <u>megjegyzéssel támogatva</u>	2007/10/XII/4/1.
Mk380	BME	<i>ingatlanfejlesztő építészmérnök</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/1/6.
Mk381	BME	<i>tervező építészmérnök</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/1/7.
Mk382	BME	<i>urbanista építészmérnök</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/1/8.
Mk383	BME	<i>építészmérnök szerkezettervező (szerkezettervező építészmérnök szakirány)</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/1/9.
Mk192átd	ELTE	<i>térképész</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/2/1.
Mk367	DE	<i>hidrobiológus</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/2/2.
Mk372átd	ELTE	<i>humánbiológia-antropológia</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/2/3.
Mk373átd	ELTE	<i>immunológia</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/2/4.
Mk182átd2	BME _(konz)	<i>kommunikáció és médiatudomány MA</i> létesítése	2007/10/XII/3/12.
Mk222mód	OR-ZSE	<i>zsidó kultúratörténet</i> mesterszak létesítése (<u>megjegyzéssel támogatva</u>)	2007/10/XII/3/13.
Mk230mód	ELTE	<i>hebraisztika</i> (bibliatudomány, zsidó tudományok szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/14.
Mk231mód	ELTE	<i>indológia</i> (szanszkrit, hindí szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/15.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk232mód	ELTE	<i>iranisztika</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/16.
Mk233	ELTE	<i>japanológia</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/17.
Mk237mód	ELTE	<i>mongolisztika</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/18.
Mk243mód2	ELTE(konz)	<i>néprajz</i> (folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, európai etnológia, kulturális antropológia, vallási néprajz/vallásantropológia, táncfolklorisztika / táncantropológia, kulturális örökség, néprajzi muzeológia szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/19.
Mk252mód	ELTE	<i>tibetológia</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/20.
Mk253mód	ELTE	<i>turkológia</i> (török filológia, oszmán történelem szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/21.
Mk351mód	ELTE	<i>buddhizmus</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/22.
Mk355	ELTE	<i>iszlám tanulmányok</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/24.
Mk357	ELTE	<i>reneszánsz tanulmányok</i> (angol irodalom, filozófia, francia irodalom, magyar irodalom, magyar történelem, művészettörténet, neolatin irodalom, német irodalom, olasz irodalom, portugál irodalom, spanyol irodalom, szlavisztika, történettudomány szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/25.
Mk362	ELTE(konz)	<i>etika</i> (filozófiai etika, etikátörténet, alkalmazott etika, ember-és társadalomismeret szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/26.
Mk385	DRHE	<i>pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés</i> (pasztorális tanácsadás, pasztorális szervezetfejlesztés, karitásztudomány szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/28.
Mk340	SE	<i>egészségügyi menedzser</i> mesterszak létesítése (<u>egészségügyi menedzser</u> szaknévvel és az indoklásban tett megjegyzésekkel és elvárásokkal támogatva)	2007/10/XII/4/2.
Mk341	ELTE+DE	<i>egészségpolitika, tervezés és finanszírozás</i> (egészségpolitika tervezés és elemzés, egészség-gazdaságtan szakirányok) mesterszak létesítése	2007/10/XII/4/3.
Mk376át	SzIE	<i>mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök</i> mesterszak létesítése	2007/10/XII/4/5.

Nem támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Mk203 (Ms110)	PTE	<i>kulturális mediátor</i> mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/8.
Mk205	ME	<i>interkulturális menedzsment</i> mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/9.
Mk206	ME	<i>interkulturális kommunikáció</i> mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/10.
Mk208	PTE	<i>romológia</i> mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/11.
Mk207	ELTE	<i>természettudományos-kommunikáció</i> mesterszak létesítése	2007/6/VIII/3/13.
Mk244	ELTE(konz)	<i>nyelvtudomány</i> mesterképzési szak létesítése (általános nyelvészet, történeti nyelvészet, leíró nyelvészet, beszédtudomány, szövegtan és stilisztika, nyelv, társadalom, kultúra, funkcionális kognitív nyelvészet, alkalmazott nyelvészet, elméleti és számítógépes nyelvészet)	2007/7/XIV/3/21.
Mk374	ELTE/PE	<i>informatikus vegyész</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/1/18.
Mk375	ELTE/PE	<i>számítógépes természettudomány</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/1/19.
Mk235	ELTE(konz)	<i>koreanisztika</i> mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/36.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Mk256	MKE	látványtervező művész mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/40.
Mk368	ELTE	összehasonlító irodalom- és művészettudomány mesterszak létesítése	2007/8/XII/3/43.
Mk370	ELTE	biomolekuláris kémia mesterszak létesítés	2007/8/XII/4/3
Mk343	SE	orvosi antropológia(klinikai orvosi antropológiai, pszichiátriai és pszichológiai, orvosi antropológia és népegészségügy szakirányok) mesterszak létesítés	2007/8/XII/4/7
Mk366	ME	fizikus-anyagmérnök (anyagtudományi-anyagtervező, bio- és intelligens anyagok, felülettechnika, nanotechnológiai stb. szakirányok) mesterszak létesítés	2007/9/XIII/1/4
Mk354	ELTE	iszlám művészettörténet mesterszak létesítés	2007/9/XIII/3/5
Mk347	SZTE	területfejlesztő mesterszak létesítés	2007/9/XIII/4/2
Mk359	ELTE	városi tanulmányok (városmenedzser városökológus szakirányok) mesterszak létesítés	2007/9/XIII/4/4
Mk388	SZIE	kommunikációtechnikai mérnök mesterszak létesítése	2007/10/XII/1/10.
Mk387	BCE	agroökológus mesterszak létesítése	2007/10/XII/2/5.
Mk353	ELTE	indoeurópai összehasonlító nyelvészet mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/23.
Mk377	BCE-BME	összehasonlító helyi fejlesztés mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/27.
Mk391	BDF	kultúratudomány (regionális kultúratudomány szakirány) mesterszak létesítése	2007/10/XII/3/29.
Mk384	ELTE	szerkezeti molekuláris biológia mesterszak létesítése	2007/10/XII/4/6.
Mk197	ELTE	geoinformatikus mesterszak létesítése	2007/10/XII/4/7.

Támogatott alapképzési szakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Bs835mód	BMF	ipari termék- és formatervező (2 szakiránnyal) alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/1/1.
Bi428	DE	matematika alapképzési szak indítása angol nyelven (szakirány nélkül)	2007/6/VIII/1/2.
Bs836	DE	anyagmérnöki alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/1/4.
Bi404	DE	biológia angol nyelven folytatandó alapképzés (szakirányt nem terveznek)	2007/6/VIII/2/1.
Bs968	PHF	katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak indítása (katekéta, lelkipásztori munkatárs szakirányokkal)	2007/6/VIII/3/1.
Bs980	BKF	gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/3/3.
Bs210 (Bk60)	NyF	közlekedésmérnöki alapképzési szakon légiközlekedési, hajózó szakirány indítása	2007/7/XIV/1/10.
Bi407kieg	DE	kémia alapképzési szak indítása angol nyelven	2007/7/XIV/1/11.
Bs974mód.	ME	pedagógia alapképzési szak indítása (nevelési asszisztens, oktatási asszisztens szakirányok)	2007/7/XIV/3/3.
Bs979	KTIF	informatikus könyvtáros alapképzési szak indítása (iskolai könyvtáros szakirány)	2007/7/XIV/3/5.
Bs995	HJF	kézműves alapképzési szak indítása (kerámiaművészség, festett-nyomott textilművészség, szövő textilművészség szakirányok)	2007/7/XIV/3/6.
Bi398	DE	fizika alapképzési szak indítása (angol nyelvű képzés)	2007/8/XII/1/20
Bs997	SzTE	vadgazda mérnök alapképzési szak indítása	2007/8/XII/2/2.
Bs999	TSF	ápolás és betegellátás (ápolás szakirány) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/2/3.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Bs1017	SzE	<i>ápolás és betegellátás</i> (szülésznő szakirány) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/2/4.
Bs990	ZsKF	<i>emberi erőforrás</i> (munkaügyi kapcsolatok, munkaerő-piaci, pénzügyi-adózási szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/5.
Bs993	PE	<i>társadalmi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/7.
Bs1006	SzTE	<i>társadalmi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/9.
Bs1008	SzFE	<i>gyártásszervező</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/11.
Bs1009	SzFE	<i>műsorvezető, műsorrendező</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/12.
Bs1010	SzFE	<i>kameraman</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/13.
Bs1014	BME	<i>nemzetközi gazdálkodás</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/14.
Bs1019	DE	<i>kereskedelem és marketing</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/15.
Bs1020	ME	<i>politológia</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/16.
Bs1022	PTE	<i>környezetkultúra</i> (környezetprezentáció szakirány) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/17.
Bs1024	ELTE	<i>alkalmazott közgazdaságtan</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/18.
Bs1026	SzIE	<i>pénzügy és számvitel</i> (pénzügy, számvitel szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/19.
Bs973mód	BHF	<i>vaisnava jogamester</i> alapszak indítás	2007/8/XII/4/4
Bs1000	TSF	<i>egészségügyi szervező</i> (egységturizmus szakirány) alapszak indítás	2007/8/XII/4/5
Bs1013	ME	<i>egészségügyi szervező</i> (egységturizmus szakirány) alapszak indítás	2007/8/XII/4/6
Bs1011	ORKI-ZSE	<i>zsidó közösségszervező</i> alapszak indítás	2007/9/XIII/3/2
Bs1029	KF	<i>ipari termék-és formatervező mérnök</i> alapszak indítása	2007/10/XII/1/1.
Bs1030	ME	<i>ipari termék-és formatervező mérnök</i> alapszak indítása	2007/10/XII/1/2.
Bs677kieg.	ELTE	<i>keleti nyelvek és kultúrák - koreai szakirány</i> alapszak indítása	2007/10/XII/3/1.
Bs994átd.	KTIF	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> (elektronikus sajtó, írott sajtó, egyházi kommunikáció, segítő-fejlesztő szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/3/5.
Bs1028	EKF	<i>turizmus-vendéglátás</i> (csak a borturizmus szakiránnyal támogatva) alapszak indítása	2007/10/XII/3/8.
Bs1031	VHF	<i>társadalmi tanulmányok</i> (nonprofit ügyintéző szakirány) alapszak indítása	2007/10/XII/3/9.
Bs1037	MKE	<i>alkalmazott látványtervezés</i> (csak a jelmez- és bábtervező, szakiránnyal támogatva) alapszak indítása	2007/10/XII/3/11.
Bs1001mód	SzTE	<i>biométernök</i> (alkalmazott biotechnológia, élelmiszerminősítő, környezetvédelmi szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/4/4.

Támogatott mesterszak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms101átd.	NyME	<i>élelmiszer-biztonsági és –minőségi mérnök</i> mesterszak indítása (szakirányt nem terveznek)	2007/6/VIII/2/5.
Ms107	SzIE	<i>állattenyésztő mérnök</i> mesterszak indítása (kérődző gazdasági állatfajok tenyésztése és termék előállítása, haltenyésztés és akvakultúra, valamint a társ és hobbiállat-tenyésztés szakirányokon)	2007/6/VIII/2/6.
Ms111	SzIE	<i>vadgazda MA</i> indítása (szakirányt nem terveznek)	2007/6/VIII/2/7.
Ms100	ELTE	<i>szociológia</i> (15 szakiránnyal) mesterszak indítása	2007/6/VIII/3/14.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms113	ELTE	<i>kulturális antropológia</i> (általános és alkalmazott antropológia szakiránnyal) mesterszak indítása	2007/6/VIII/3/15.
Ms119	RTF	<i>rendészeti vezető</i> mesterszak indítása	2007/6/VIII/3/16.
Ms84	DE	<i>egészségügyi szociális munka</i> mesterszak indítása	2007/6/VIII/4/2.
Ms114	ELTE	<i>survey statisztika</i> (2 szakiránnyal) mesterszak indítása	2007/6/VIII/4/3.
Ms47kieg.	DE	<i>alkalmazott matematikus</i> mesterszak indítás (megjegyzéssel) támogató MAB határozat kapcsán a MAB által kérték teljesítéséről	2007/6/VIII/7.
Ms134	BMF	<i>mérnök informatikus</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/1/12.
Ms144	SzE	<i>mérnök informatikus</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/1/13.
Ms120	SzE	<i>építész osztatlan</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/1/14.
Ms125	SzE	<i>közlekedésmérnöki</i> mesterképzési szak indítása (közlekedési rendszerek, infrastruktúra, járműüzemeltetési szakirányok)	2007/7/XIV/1/15.
Ms128	SzE	<i>infrastruktúra-építőmérnöki</i> mesterképzési szak indítása (közlekedésépítő szakirány)	2007/7/XIV/1/16.
Ms42kieg.	NyME	<i>faipari mérnöki</i> mesterképzési szak indítása (fátudományi, technológia és üzemfenntartás, terméktervező, faszerkezet-tervező, faipari informatika, valamint marketing és menedzsment szakirányok)	2007/7/XIV/1/17.
Ms136	DE	<i>létesítménymérnöki</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/1/18.
Ms149	SzIE	Egyetem <i>járműmérnöki</i> mesterképzési szak indítása (járműrendszer-mérnöki, belső égésű motorok szakirányok)	2007/7/XIV/1/19.
Ms96átd.	SzTE	<i>élelmiszermérnök</i> mesterképzési szak indítása (élelmiszeripari technológia- és termékfejlesztés szakirány)	2007/7/XIV/2/4.
Ms115átd.	SzIE	<i>agrármérnöki</i> mesterképzési szak indítása (kertészeti nemzetközi mezőgazdaság, talaj- és vízvédelem szakirányok)	2007/7/XIV/2/5.
Ms118átd.	PE	<i>agrármérnöki</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/2/6.
Ms121kieg.	SzIE	<i>nővényorvosi</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/2/7.
Ms102 (Mk195)	DE	<i>táplálkozástudomány</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/2/8.
Ms104 (Mk196)	DE	<i>molekuláris biológia</i> mesterképzési szak indítása (támogatja abban az esetben, ha a szak létesítésénél kifogásoltak korrekciója megtörténik)	2007/7/XIV/2/9.
Ms139	SzIE	<i>környezetmérnök</i> mesterképzési szak indítása	2007/7/XIV/2/11.
Ms130	BCE	<i>szociológia</i> mesterképzési szak indítása (gazdaság- és szervezetszociológia, közvélemény-kutatás, társadalmi nem (gender) szakirányok)	2007/7/XIV/3/27.
Ms131	BCE	<i>politikatudomány</i> mesterképzési szak indítása (közkapcsolatok, politikaelméleti szakirányok)	2007/7/XIV/3/28.
Ms132	BCE	<i>nemzetközi tanulmányok</i> mesterképzési szak indítása (diplomácia, regionális és civilizációs tanulmányok szakirányok)	2007/7/XIV/3/29.
Ms135	PE	<i>nemzetközi tanulmányok</i> mesterképzési szak indítása (Európa-tanulmányok, regionális és civilizációs tanulmányok, diplomácia /kulturális diplomácia és kulturális kapcsolatok/ szakirányok)	2007/7/XIV/3/30.
Ms173	SzTE	<i>matematikus</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/1/4.
Ms225	ELTE	<i>alkalmazott matematikus</i> (alkalmazott analízis, operációkutatás, számítástudomány, sztochasztika szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/6.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms234	ELTE	<i>matematikus</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/1/7.
Ms169	SzTE	<i>csillagász</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/1/8.
Ms228	ELTE	<i>csillagász</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/1/9.
Ms48kieg.	DE	<i>fizikus</i> (alkalmazott fizika, informatikus fizika, környezetfizika, nukleáris technika szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/10.
Ms170	SzTE	<i>fizikus</i> (alkalmazott fizikus, informatikus fizika szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/11.
Ms212	PTE	<i>fizikus</i> (alkalmazott fizika, informatikus fizika szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/12.
Ms229	ELTE	<i>fizikus</i> (biofizika, informatikus fizika, környezetfizika szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/13.
Ms148	PE	<i>vegyésmérnök</i> (ásványolaj és petrokémiai, finomkémiai műveleti, folyamatmérnöki, radiokémiai technológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/14.
Ms190	BME	<i>gépésmérnök</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/1/16.
Mi47	DE	<i>alkalmazott matematikus</i> mesterszak indítása (angol nyelvű képzés)	2007/8/XII/1/21.
Mi189	BME	<i>gépészeti modellezés</i> mesterszak indítása (angol nyelvű képzés)	2007/8/XII/1/22.
Ms140	DE	<i>nővényorvos</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/2/7.
Ms142	DE	<i>kertésmérnök</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/2/8.
Ms152	DE	<i>agrármérnök</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/2/9.
Ms159	DE	<i>élelmiszerbiztonsági- és minőségi mérnök</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/2/10.
MS160	NyME	<i>nővényorvos</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/2/11.
Ms226	ELTE	<i>biológus</i> (idegtudomány és humánbiológia, molekuláris genetika, sejt- és fejlődéstudomány, molekuláris, immun- és mikrobiológia, növénybiológia, ökológia, evolúció- és konzervációbiológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/2/13.
Ms235	ELTE	<i>meteorológus</i> (időjárás előrejelző, éghajlatkutató szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/2/15.
Ms106mód	KEE	<i>társadalmi nemek tanulmánya</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/44.
Ms126átd	KEE	<i>politikatudomány</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/45.
Ms133	ME	<i>kulturális antropológia</i> (alkalmazott antropológia, vizuális antropológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/46.
Ms154 Mi154	SzE	<i>marketing</i> (marketingstratégia, turizmus- és szolgáltatásmarketing szakirányok) mesterszak indítása (magyar és angol nyelven)	2007/8/XII/3/47.
Ms155 Mi155	SzE	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (összehasonlító európai gazdasági és üzleti tanulmányok szakirányok) mesterszak indítása (magyar és angol nyelven)	2007/8/XII/3/48.
Ms156	PTE	<i>marketing</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/49.
Ms157	PTE	<i>pénzügy</i> (vállalati pénzügy, befektetés-elemző szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/50.
Ms158	PTE	<i>vezetés és szervezés</i> (üzletviteli tanácsadás, emberi erőforrás-menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) mesterszak indítása magyar és angol nyelven	2007/8/XII/3/51.
Ms161	BCE	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (összehasonlító európai gazdasági és üzleti tanulmányok, nemzetközi gazdaságelemző, nemzetközi fejlesztési, nemzetközi üzleti menedzsment szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/52.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms162	BCE	<i>pénzügy</i> (vállalati pénzügy, befektetés-elemző, monetáris és közpénzügyek szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/53.
Ms164	ZsKF	<i>nemzetközi tanulmányok</i> (Európa tanulmányok; diplomácia szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/54.
Ms166	SZIE	<i>vezetés és szervezés</i> (üzletviteli tanácsadás, információmenedzsment, emberi erőforrás-menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/55.
Ms167	SZIE	<i>marketing</i> (marketing stratégia és tervezés, logisztika és ellátási lánc menedzsment, marketingtudás és információmenedzsment, üzleti kommunikáció szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/56.
Ms176	SZIE	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (nemzetközi üzleti menedzsment, nemzetközi gazdaságelemzés, összehasonlító európai gazdasági és üzleti tanulmányok szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/57.
Ms177	BCE	<i>marketing</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/58.
Ms178	BCE	<i>MBA</i> (angol nyelven is) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/59.
Ms180	BCE	<i>számvitel</i> (vezetői számvitel, ellenőrzés és könyvvizsgálat szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/60.
Ms181	BCE	<i>vállalkozásfejlesztés</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/61.
Ms182	BCE	<i>vezetés és szervezés</i> (szervezetalakítás és folyamat-szervezés, controlling és teljesítménymenedzsment, termelés és szolgáltatás-menedzsment, emberi erőforrás-menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/62.
Ms183	ME	<i>marketing</i> (angol nyelven) (business-marketing, non-business marketing, értékesítés-menedzsment szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/63.
Ms184	ME	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> MA indítása	2007/8/XII/3/64.
Ms186	ME	<i>számvitel</i> (vezetői számvitel, ellenőrzés és könyvvizsgálat szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/65.
Ms187	ME	<i>vállalkozásfejlesztés</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/66.
Ms188	ME	<i>vezetés és szervezés</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/67.
Ms192	PE	<i>közgazdasági elemző</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/68
Ms194	PE	<i>számvitel</i> (vezetői számvitel, ellenőrzés és könyvvizsgálat szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/70
Ms196	PE	<i>vezetés és szervezés</i> (termelés- és szolgáltatás-menedzsment, emberi erőforrás-menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/71
Ms197	BME	<i>közgazdasági elemző</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/72
Ms198	BME	<i>marketing</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/73
Ms199	BME	<i>MBA</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/74
Ms201	BME	<i>pénzügy</i> (vállalati pénzügy, befektetés-elemző monetáris és közpénzügyek szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/75
Ms204	BME	<i>vezetés és szervezés</i> (termelés- és szolgáltatás-menedzsment szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/76
Ms214	SZTE	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (nemzetközi üzleti menedzsment szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/77
Ms215	SZTE	<i>közgazdálkodás és közpolitika</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/78
Ms216	SZTE	<i>marketing</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/79
Ms218	PE	<i>neveléstudományi</i> (kora gyermekkor pedagógiai, felsőoktatás-pedagógiai, nevelési és oktatási kutatások szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/80

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms237	BCE-KE	<i>pénzügy</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/81
Ms248	NYME,BMF	<i>vállalkozásfejlesztés</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/84
Ms249	NYME	<i>vezetés és szervezés</i> (információmenedzsment, emberi erőforrás-menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/85
Ms256	ELTE	<i>szociális munka</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/86
Ms260	DE	<i>vezetés és szervezés</i> (információmenedzsment, controlling és teljesítménymenedzsment, emberi erőforrás-menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/87
Ms261	DE	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (nemzetközi üzleti menedzsment, nemzetközi gazdaságelemzés szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/88
Ms269	ZSKF	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (nemzetközi üzleti menedzsment, nemzetközi fejlesztés, összehasonlító európai gazdasági és üzleti tanulmányok szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/89
Ms270	HFF	<i>turizmus-menedzsment</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/90
Ms191	SE+BCE	<i>sportmenedzser</i> mesterszak indítás	2007/8/XII/4/9
Ms137	NYME	<i>mérnök-tanár</i> (faipari, könnyűipari, környezetmérnöki szakképzettséggel) mesterszak indítás	2007/8/XII/5/2
Ms217	SZIE	<i>logisztikai mérnök</i> (logisztikai folyamatok szakirány) mesterszak indítás	2007/9/XIII/1/1
Ms482	ME	<i>gépészmérnök</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/1/2
Ms481	BME	<i>fizikus</i> (alkalmazott fizika, nukleáris technika, hagyományos kutatófizikus szakirányok) mesterszak indítás magyar és angol nyelven	2007/9/XIII/1/3
Ms171	SZTE	<i>geográfus</i> (geoinformatika, táj- és környezetkutatás, turizmus-földrajz, terület- és településfejlesztés szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/2/1
Ms172	SZTE	<i>környezettudomány</i> (környezet-földtudomány, műszeres környezeti analitika és technológia szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/2/2
Ms213	PTE	<i>geográfus</i> (geomorfológia, táj- és környezetkutatás, terület és településfejlesztés, turizmusföldrajz szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/2/3
Ms252	KRF	<i>vidékfejlesztési agrármérnök</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/2/4
Ms32	PPKE	<i>vallástörténet</i> (hebraisztika szakirány) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/12
Ms138mód	SZTE	<i>vallástudomány</i> (alkalmazott vallástudomány, vallástörténet szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/13
Ms143átd.	PPKE	<i>szociológia</i> (gazdaság- és szervezetelemzés, nemzeti és etnikai kisebbségek, vallásszociológia szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/14
Ms203	BME	<i>számvitel</i> (vezetői számvitel, ellenőrzés és könyvvizsgálat szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/16
Ms222	PTE	<i>szociálpolitika</i> (általános szociálpolitika, területi szociálpolitika szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/18
Ms257	ELTE	<i>szociálpolitika</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/20
Ms262	BCE-NYF	<i>szociálpolitika</i> (szakirányok: foglalkozáspolitikai, társadalom-epidemiológia (BCE), roma integrációügyi szakértő (NYF)) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/21

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms232	ELTE	<i>geofizikus</i> (magyar és angol nyelven kutató geofizikus, úrkutató-távérzékelő szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/3
Ms221	PTE	<i>szociális munka</i> (általános szociális munka, klinikai szociális munka szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/5
Ms267	PTE	<i>egészségügy szociális munka</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/6
Ms153 Mil153	SZIE	<i>regionális és környezeti gazdaságtan</i> (területfejlesztés, városfejlesztés szakirányok) mesterszak indítás magyar és angol nyelven	2007/9/XIII/4/7
Ms179	BCE	<i>regionális-és környezeti gazdaságtan</i> (területfejlesztési, környezetfejlesztési szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/8
Ms185	ME	<i>regionális-és környezeti gazdaságtan</i> (területfejlesztési, környezetfejlesztési szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/9
Ms202	BME	<i>regionális-és környezeti gazdaságtan</i> (területfejlesztési, környezetfejlesztési, városfejlesztési szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/10
Ms264	SZIE	<i>regionális-és környezeti gazdaságtan</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/12
Ms265	SZTE	<i>regionális-és környezeti gazdaságtan</i> (területfejlesztési szakirány) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/13
Ms174mód	SzTE	<i>vegyész</i> (anyagkutató vegyész, szintetikus kémiai vegyész, analitikus vegyész, gyógyszerkutató vegyész, környezetkémiai vegyész, informatikai-kémia informatikai-kémia szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/1/3.
Ms211mód	PTE	<i>vegyész</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/1/4.
Ms451mód	SzIE	<i>gépészmérnök</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/1/5.
Mi42kieg	NyME	<i>faipari mérnök</i> (angol nyelvű képzés) mesterszak létesítése	2007/10/XII/1/11.
Ms146mód	SE	<i>szakedző</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/2/6.
Ms168mód	SzTE	<i>biológus</i> (molekuláris-, immun-, és mikrobiológia, idegtudomány és humánbiológia, ökológia, evolúció- és konzervációbiológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/7.
Ms209átd	PTE	<i>biológus</i> (molekuláris-, immun-, és mikrobiológia, növénybiológia, és zoológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/8.
Ms230átd	ELTE	<i>geográfus</i> (geomorfológia, táj-és környezetkutatás, terület-és településfejlesztés, regionális elemzés szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/9.
Ms231	ELTE	<i>geológus</i> (földtan-öslénytan, hidrogeológia, szénhidrogénföldtan, környezetföldtan, ásvány-kőzetan-geokémia, ásványi nyersanyagok, archeometria szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/10.
Ms259átd	DE	<i>környezettudomány</i> (alkalmazott ökológus, műszeres környezetanalitikus szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/12.
Ms271átd	PE	<i>nővényorvos</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/2/13.
Ms414	KE	<i>állattenyésztő mérnök</i> (gazdasági állatok tenyésztése és szaporítása, lótenyésztő-lovassportszervező, haltenyésztés, akvakultúra, társ- és hobbiállattenyésztés szakirányok <u>megjegyzéssel támogatva</u>) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/14.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms416	DE	<i>állattenyésztő mérnök</i> (állatnemesítő és tenyésztés-szervező, takarmányozás szakirányok) mesterszak indítása <u>megjegyzéssel támogatva</u>	2007/10/XII/2/15.
Ms484	KE	<i>takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnök</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/2/17.
Ms490	SzIE	<i>vidékfejlesztési agrármérnök</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/2/18.
Ms491	BCE	<i>vidékfejlesztési agrármérnök</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/2/19.
Ms103módkieg	DE	<i>amerikanisztika</i> (összehasonlító tanulmányok, kanadisztika, ausztralisztika szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/30.
Ms108átd	PTE	<i>emberi erőforrás tanácsadó</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/3/31.
Ms109	PTE	<i>andragógia</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/3/32.
Ms165mód	SzIE	<i>pénzügy</i> (vállalati pénzügy szakirány) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/33.
Ms200	BME	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (összehasonlító európai gazdasági és üzleti tanulmányok, nemzetközi gazdaságelemző szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/35.
Ms206	SzTE-ZK	<i>klasszikus énekművész</i> (operaének, egyéb színpadi ének szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/37.
Ms220	PTE	<i>szociológia</i> (társadalmi nemek (gender), települészociológia, vallásszociológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/38.
Ms238	DE-ZK	<i>karmester</i> (fűvőzenekari karnagy szakirány) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/39.
Ms239	DE-ZK	<i>klasszikus énekművész</i> (operaének, egyéb színpadi ének szakirány) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/40.
Ms255	ELTE	<i>fordító, tolmács</i> (fordítói, tolmács szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/41.
Ms438	PE	<i>fordító és tolmács</i> (fordító, tolmács - angol-német-francia-olasz szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/45.
Ms486	ZMNE	<i>katonai vezető</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/3/47.
Ms275-Ms296	NyF	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/1.
Ms276	NyF	<i>ének-zene tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/2.
Ms277	NyF	<i>pedagógiatanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/3.
Ms297-Ms313	BDF	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/6.
Ms309	BDF	<i>pedagógia tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/9.
Ms313	BDF	<i>technika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/10.
Ms314-Ms322	KJF	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/11.
Ms321	KJF	<i>multikulturális nevelés tanára</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/13.
Ms323-Ms334	ME	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/14.
Ms335-Ms360	EKF	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/16.
Ms346	EKF	<i>ének-zene tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/19.
Ms354	EKF	<i>játék- és szabadidő szervező tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/21.
Ms355	EKF	<i>multikulturális nevelés tanára</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/22.
Ms356	EKF	<i>inkluzív nevelés tanára</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/23.
Ms358	EKF	<i>tehetségfejlesztő tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/24.
Ms359	EKF	<i>kollégiumi nevelőtanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/25.
Ms360	EKF	<i>pedagógia értékelés és mérés tanára</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/26.
Ms420-Ms437 Ms442	DE	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/27.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms422	DE	<i>fizika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/28.
Ms426	DE	<i>informatika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/29.
Ms427	DE	<i>kémia tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/30.
Ms428	DE	<i>könyvtárpedagógiai tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/31.
Ms433	DE	<i>matematika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/32.
Ms454-Ms477	SzTE	tanári mesterszak indítása - <i>tanári modul</i>	2007/10/XII/5/33.
Ms455	SzTE	<i>biológia tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/34.
Ms459	SzTE	<i>ének-zene tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/36.
Ms460	SzTE	<i>fizika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/37.
Ms462	SzTE	<i>informatika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/38.
Ms464	SzTE	<i>kollégiumi nevelőtanár</i> mesterszak indítása (<u>a szék-helyen kívüli képzést nem támogatta a MAB</u>)	2007/10/XII/5/39.
Ms465	SzTE	<i>könyvtárpedagógiai tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/40.
Ms466	SzTE	<i>környezettan tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/41.
Ms467	SzTE	<i>matematika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/42.
Ms468	SzTE	<i>minőségfejlesztés tanár</i> mesterszak indítása (<u>megjegyzésekkel támogatva</u>)	2007/10/XII/5/43.
Ms469	SzTE	<i>multikulturális nevelés tanára</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/44.
Ms474	SzTE	<i>tanulási és pályatanácsadási tanár</i> mesterszak indítása (<u>megjegyzésekkel támogatva</u>)	2007/10/XII/5/45.
Ms475	SzTE	<i>technika tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/46.

Nem támogatott alapképzési szak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Bs981	TSF	<i>környezetmérnök</i> alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/2/2.
Bs969	EJF	<i>gazdálkodási és menedzsment</i> alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/3/2.
Bs976	NyME	<i>igazgatásszervező</i> alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/3/4.
Bs977	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főisk.	<i>nemzetközi igazgatás</i> alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/3/5.
Bs975	ME	<i>politológia</i> alapképzési szak indítása	2007/6/VIII/3/6.
Bs952	Livermore Informatikai, Felsőoktatási és Szolgáltató Kft.	<i>matematika</i> alapképzési szak indítása (alkalmazott matematika szakirány)	2007/7/XIV/1/2.
Bs953		<i>gazdaságinformatikus</i> alapképzési szak indítása (E-business szakirány)	2007/7/XIV/1/3.
Bs954		<i>mérnök informatikus</i> alapképzési szak indítása (vezetői információs rendszerek szakirány)	2007/7/XIV/1/4.
Bs955		<i>programtervező informatikus</i> alapképzési szak indítása (WEB-fejlesztés szakirány)	2007/7/XIV/1/5.
Bs983	NyF	<i>mérnök informatikus</i> BA szak indítása (agrárinformatikai, ipari informatikai, mechatronikai szakirány)	2007/7/XIV/1/6.
Bs985	GDF	<i>gazdaságinformatikus</i> alapképzési szak indítása	2007/7/XIV/1/7.
Bs987	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főiskola	<i>mérnök informatikus</i> alapképzési szak indítása (térinformatikai, IP alapú távközlés, akadémiai szakirányok)	2007/7/XIV/1/8.
Bs988	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főiskola	<i>gazdaságinformatikus</i> alapképzési szak indítása (vállalatirányítási rendszerek, bankinformatika, gazdaságmodellelés és szimuláció, akadémiai szakirányok)	2007/7/XIV/1/9.
Bs986	KF	<i>környezetgazdálkodási agrármérnök</i> alapképzési szak indítása (természetvédelmi és területfejlesztési, erdő- és vadgazdálkodási szakirányok)	2007/7/XIV/2/1.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Bs978	TPF	<i>szabad bölcsészet</i> alapképzési szak indítása (művészet-történet, vallástudomány szakirányok)	2007/7/XIV/3/4.
Bs1015	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főiskola	<i>programtervező informatikus</i> (akadémiai, szoftvertechnológia, mesterséges intelligencia és multi-ágens alkalmazások szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/1/1.
Bs1018	BDF	<i>matematika</i> (matematika-X szakos tanári szakirány) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/1/2.
Bs1004	SzTE	<i>mechatronikai mérnök</i> (mechatronikai berendezések, biomechatronika szakirányok) alapszak indítása	2007/8/XII/1/3.
Bs996	SzF	<i>környezetgazdálkodási agrármérnök</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/2/1.
Bs970	ZsKF	<i>nemzetközi igazgatási</i> (nemzetközi intézményi igazgatási, nemzetközi vállalatok igazgatása szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/1.
Bs972	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főiskola	<i>nemzetközi gazdálkodás</i> (EU integráció, bank és pénzügyi befektetések, gazdasági elemző szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/2.
Bs984	BKF	<i>nemzetközi tanulmányok</i> (etnikai és kisebbségi tanulmányok (ethnic Minority Studies); az Európai Unió fejlesztési politikái és projektjei; nemzetközi kommunikáció szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/3
Bs989	VTIF	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> (nyomtatott és elektronikus sajtó, közéleti és egyházi kommunikáció szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/4
Bs991	DF	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> (újságírás, kommunikációs technológia, üzleti kommunikáció szakirányok) alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/6.
Bs1005	SzTE	<i>szociálpedagógia</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/8.
Bs1007	SzE	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> alapképzési szak indítása	2007/8/XII/3/10.
Bs1002	SZTE	<i>informatikus és szakigazgatási agrármérnök</i> alapszak indítása	2007/8/XII/4/1
Bs1016	SZTE	<i>műszaki szakoktató</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/4/12
Bs982	MKE	<i>alkalmazott látványtervezés</i> alapszak indítás	2007/9/XIII/3/1
Bs1021	SOTER Nemzetközi és Informatikai Főiskola	<i>nemzetközi igazgatási</i> (nemzetközi intézményi és elektronikus igazgatás, nemzetközi vállalatok igazgatása szakirányok) alapszak indítása	2007/9/XIII/3/3
Bs1025	ELTE	<i>nemzetközi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása	2007/9/XIII/3/4
Bs1023	NYF	<i>biomérnök</i> (ökológiai élelmiszerfejlesztő szakirány) alapszak indítása	2007/9/XIII/4/1
Bi867	DE-ZK	<i>alkotóművészet és muzikológia</i> (music theory, general music szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/3/2.
Bs956-Li13	EUROSZFÉRA	<i>andragógia</i> (művelődésszervező, személyügyi szervező szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/3/3.
Bs957-Li13	EUROSZFÉRA	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> (lokális kommunikáció, írott és elektronikus sajtó szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/3/4.
Bs998át	KE	<i>mozgóképkultúra és médiaismeret</i> (mozgóképkultúra és médiaismeret, mozgóképkultúra-terjesztő, multimédiafejlesztő szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/3/6.
Bs1027	TPF	<i>szabad bölcsészet</i> (vallástudomány, művészettörténet szakirányok) alapszak indítása	2007/10/XII/3/7.
Bs1033	KJF	<i>történelem</i> alapszak indítása	2007/10/XII/3/10.

Nem támogatott mesterszak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Ms124	SE-EFK	<i>népegészségügyi</i> mesterképzési szak indítása (népegészségügyi felügyelő szakirány)	2007/7/XIV/2/10.
Ms208	PTE	<i>alkalmazott matematikus</i> (diszkrét matematika, műszaki matematika, pénzügy-matematika, számítástudomány szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/5.
Ms236	ELTE	<i>vegyész</i> (analitikai kémia, anyagkutató, gyógyszerkutató, szerkezetkutatás, kémiai informatika, környezetkémia, szintetikus kémia szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/1/15.
Ms210	PTE	<i>környezettudomány</i> (környezethidrológia, alkalmazott ökológia szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/2/12.
Ms233	ELTE	<i>környezettudomány</i> (alkalmazott ökológus, műszeres analitika, környezetfizika szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/2/14.
Ms193	PE	<i>MBA</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/69
Ms245	NYME	<i>marketing</i> mesterszak indítása	2007/8/XII/3/82
Ms246	NYME	<i>nemzetközi gazdaság és gazdálkodás</i> (nemzetközi üzleti menedzsment, összehasonlító európai gazdasági és üzleti tanulmányok szakirányok) mesterszak indítása	2007/8/XII/3/83
Ms150	GYHF	<i>hittanár-nevelő</i> mesterszak indítás	2007/8/XII/5/3
Ms175	SZTE	<i>munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási</i> (munkaügyi kapcsolatok, társadalombiztosítási szakértő szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/15
Ms219	PTE	<i>politikatudomány</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/17
Ms254	ELTE	<i>kisebbségpolitika</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/19
Ms263	ELTE	<i>nemzetközi tanulmányok</i> (nemzetközi emberi jogi és Európai fejlesztéspolitikai specializációk) mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/22
Ms274	ÁVF	<i>vállalkozásfejlesztés</i> mesterszak indítás	2007/9/XIII/3/23
Ms247	NYME	<i>regionális-és környezeti gazdaságtan</i> (környezetfejlesztési, városfejlesztési szakirányok) mesterszak indítás	2007/9/XIII/4/11
Ms251	DE	<i>geográfus</i> (geoinformatika, geomorfológia, táj- és környezetkutatás, terület- és településfejlesztés, turizmusföldrajz szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/11.
Ms417	DE	<i>környezetmérnök</i> (környezetállapot-értékelés, környezettechnológia, környezetmenedzsment szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/2/16.
Ms195mód	PE	<i>turizmus-menedzsment</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/3/34.
Ms205	SzTE-ZK	<i>régizeművész</i> (csembaló szakirány) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/36.
Ms273	PPKE	<i>nemzetközi tanulmányok</i> (diplomácia, regionális és civilizációs tanulmányok: Euro-Mediterrán térség szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/42.
Ms364	PTE	<i>kóruskarnagy</i> (kóruskarnagy szakirány) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/43.
Ms365	PTE	<i>egyházzene művész</i> (egyházzene-kóruskarnagy szakirány) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/44.
Ms450kieg	KJF	<i>fordító és tolmács</i> (fordító, tolmács - angol-német-francia szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/46.
Ms489	ELTE	<i>elméleti nyelvészet</i> (nyelvelmélet, számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika szakirányok) mesterszak indítása	2007/10/XII/3/48.
Ms286	NyF	<i>pedagógia értékelés és mérés tanára</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/4.
Ms290	NyF	<i>környezettan tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/5.
Ms299	BDF	<i>kémia tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/7.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Ms304	BDF	<i>biológia tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/8.
Ms317	KJF	<i>történelem tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/12.
Ms327	ME	<i>egészségfejlesztés-tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/15.
Ms343	EKF	<i>kémia tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/17.
Ms344	EKF	<i>földrajz tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/18.
Ms353	EKF	<i>múzeumpedagógiai tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/20.
Ms456	SzTE	<i>egészségfejlesztés tanár</i> mesterszak indítása	2007/10/XII/5/35.

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

a MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG
hivatalos lapja

Szerkeszti: a MAB titkársága
1061 Budapest, Király u. 16.
Telefon: 344-0314
Fax: 344-0313
E-mail: muharine@mab.hu
INTERNET: <http://www.mab.hu>

Felelős kiadó: Szántó Tibor
Szerkesztő: Muhariné Szabó Szilvia

© Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

HU-ISSN 1416–5899

A nyomdai munkálatokat a CYPRESS Nyomdai Szolgáltató Kft végezte
Felelős vezető: Ónodi Róbert

Megjelent: 2008. január hónapban

Terjeszti a MAB Titkársága
